Kulturutskottets betänkande 1987/88:12

om anslag till allmän kulturverksamhet m.m. (prop. 1987/88:100 bil. 10 delvis)

KrU
1987/88:12

Sammanfattning

Utskottet behandlar i detta betänkande

dels de förslag i proposition 1987/88:100 bilaga 10 (utbildningsdepartementet) som under huvudavsnittet F. Kulturverksamhet m.m. lagts fram under rubrikerna Allmän kulturverksamhet m.m. (anslag F 1–F 4) samt Ersättningar och bidrag till konstnärer (anslag F 5–F 9),

dels motioner med anknytning till de angivna delarna av propositionen och motioner som avser vissa övergripande kulturfrågor.

I ett inledande avsnitt behandlas ett antal övergripande kulturfrågor, nämligen bl.a. frågor om de kulturpolitiska målen, om fördelningen av offentligt kulturstöd, om sponsring och kulturfonder samt om regional kulturverksamhet. I sistnämnda hänseende föreslår utskottet att riksdagen skall hemställa att den av riksdagen våren 1987 begärda utredningen om utbyggnaden av det regonala kulturstödet snarast tillsätts.

Med några undantag tillstyrks regeringens förslag i budgetpropositionen. Regeringen har bl.a. föreslagit att statens kulturråd får disponera 13,6 milj. kr. för att myndigheten skall få avsevärt ökade möjligheter att ge stöd till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet. Utskottet tillstyrker en uppräkning av anslagsposten – för närvarande uppgår den till ca 5,1 milj. kr. – men anser att den bör begränsas till 12,6 milj. kr. Därigenom skapas ett utrymme för ökat litteraturstöd. Utskottet anser att Marionetteatern – utöver bidrag som utgår till dess museiverksamhet – skall få ett bidrag från anslagsposten på 400 000 kr. Immigrantinstitutet föreslås få viss ökning av det bidrag som utgår för innevarande budgetår.

Vid betänkandet har fogats ett stort antal reservationer, bl.a. då det gäller de kulturpolitiska målen och det statliga stödet till regional kulturverksamhet. Innehållsförteckningen ger en översiktlig bild av vilka frågor som behandlas i reservationerna.

1 *Riksdagen 1987/88. 13 saml. Nr 12*

Allmän kulturverksamhet m.m.

1. Övergripande frågor

Motioner

1987/88:Kr203 av Marianne Karlsson (c) vari yrkas

3. att riksdagen uttalar att kulturrådets fördelning av pengar skall ske med regionalpolitisk inriktning.

1987/88:Kr204 av Kurt Ove Johansson m.fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en utbyggd musikteaterverksamhet i södra Sverige.

1987/88:Kr210 av Bo Hammar m.fl. (vpk) vari yrkas att riksdagen begär att regeringen tillsätter en utredning om amatörkulturens ställning i det svenska kulturlivet och i samhället i stort.

1987/88:Kr216 av Inga Lantz (vpk) vari yrkas att riksdagen begär att regeringen tillser att forskning kommer till stånd som belyser amerikaniseringens effekter på det svenska samhället.

1987/88:Kr222 av Bengt Westerberg m.fl. (fp) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att de kulturpolitiska målen bör kompletteras med dels ett krav på konstnärlig kvalitet, dels ett krav på rimliga arbetsvillkor för landets fritt arbetande konstnärer.

1987/88:Kr223 av Alexander Chrisopoulos och Bo Hammar (vpk) vari yrkas att riksdagen begär att regeringen tillsätter en snabbutredning om körsångens ställning i det svenska kulturlivet och kommer med förslag som syftar till att förbättra körsångarnas villkor.

1987/88:Kr238 av Carl Bildt m.fl. (m) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att frihet, mångfald och kvalitet skall utgöra riktlinjer för kulturpolitiken,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om riktlinjer för fördelning av offentligt kulturstöd,

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om sponsring av kulturlivet,

7. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en regionalisering och en väl fungerande kulturverksamhet i alla delar av landet.

1987/88:Kr242 av Olof Johansson m.fl. (c) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om utveckling av statens anslag till kulturen och kulturens ekonomiska villkor,

2. att riksdagen hos regeringen begär utredning och förslag om inrättande av en kultur- och folkrörelsefond, baserad på delar av statens intäkter från spel och lotterier,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om höjd ambitionsnivå i fråga om inrättande av nya grundbelopp.

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om de Stockholmsbaserade statliga institutionernas ansvar för kulturlivet i hela landet.

1987/88:Kr252 av Stina Gustavsson (c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om barnkulturens plats i den framtida kulturpolitiken.

1987/88:Kr267 av Karl Boo m.fl. (c) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ledningsfrågor på kulturområdet,

1987/88:Kr268 av Lars Werner m.fl. (vpk) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om riktlinjer för kulturpolitiken,

2. att riksdagen hos regeringen begär förslag om en särskild kulturfond i enlighet med vad som anförs i motionen,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att den föreslagna fonden skall användas för att främja den svenska nationella kulturens utveckling,

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att sponsring inom kulturlivet ej bör förekomma.

1987/88:Kr273 av Inga Lantz (vpk) vari yrkas att riksdagen begär att regeringen tillsätter en utredning med uppgift att undersöka förutsättningarna för att få till stånd ett "Dansens hus" i Stockholm, i enlighet med vad som anförts i motionen.

1987/88:Kr275 av Lars Ahlström (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en monumentalstudio vid Konstepidemin i Göteborg.

1987/88:Kr282 av Margareta Mörck m.fl. (fp) vari yrkas

1. att riksdagen hos regeringen begär att den år 1987 av riksdagen beslutade utredningen av de statliga bidragen till regionala kulturinstitutioner snarast tillsätts.

1987/88:Kr307 av Jan Hyttring och Bertil Jonasson (c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om Värmland som försökslän för kulturell ambitionshöjning.

Motiveringen återfinns i motion 1987/88:A461.

1987/88:Kr331 av Alf Svensson (c) vari yrkas

1. att riksdagen begär att regeringen utarbetar förslag till utökat kulturellt stöd för den Sverigefinska minoriteten.

De kulturpolitiska målen, m.m.

De mål som gäller för kulturpolitiken fastställdes av riksdagen år 1974 (prop. 1974:28, KrU 1974:15 s. 3 och 19–20, rskr. 1974:248). Enligt dessa mål skall kulturpolitiken

- medverka till att skydda yttrandefriheten och skapa reella förutsättningar för att denna frihet skall kunna utnyttjas,
- ge människor möjligheter till egen skapande aktivitet och främja kontakt mellan människor,
- motverka kommersialismens negativa verkningar inom kulturområdet,
- främja en decentralisering av verksamhet och beslutsfunktioner inom kulturområdet,
- utformas med hänsyn till eftersatta gruppers erfarenheter och behov,
- möjliggöra konstnärlig och kulturell förnyelse,
- garantera att äldre tiders kultur tas till vara och levandegörs,
- främja ett utbyte av erfarenheter och idéer inom kulturområdet över språk- och nationsgränserna.

De angivna åtta målen har, sedan de fastställdes, fått ett konkret innehåll genom bl.a. beslut i budgetsammanhang och genom särskilda reformer inom de flesta kultursektorer.

I en rad skilda motioner som väckts av oppositionspartierna under den allmänna motionstiden framställs yrkanden som avser eller har nära samband med de kulturpolitiska målen.

I motion Kr238 redovisar företrädare för moderata samlingspartiet den moderata kultursynen. Motionärerna vill att frihet, mångfald och kvalitet skall utgöra riktlinjer för kulturpolitiken i enlighet med vad som utvecklas i motionen.

I motion Kr222 redovisar på motsvarande sätt folkpartiet den liberala kulturpolitiken. De åtta kulturpolitiska målen bör enligt motionärerna kompletteras med krav på konstnärlig kvalitet och på rimliga arbetsvillkor för landets fritt arbetande konstnärer.

Även i partimotionen Kr242 av centerpartiet diskuteras samhällets kulturpolitiska uppgifter. Det framhålls bl.a. att det varken är riktigt eller meningsfullt att försöka formulera generella doktriner om samhällets kulturuppgifter nu och i framtiden. Stimulans i skilda former för att främja mångfald och variation i kulturyttringarna över hela landet blir därför samhällets främsta kulturpolitiska uppgift tillsammans med åtgärder för att garantera yttrandefrihet och församlingsfrihet. Motionärerna framställer inte något formellt yrkande i detta avseende.

Slutligen vill vänsterpartiet kommunisterna i en partimotion, Kr268 (yrkande 1), att riksdagen som sin mening skall ge regeringen till känna innehållet i sex att-satser som enligt motionärernas mening skall utgöra riktlinjer för kulturpolitiken. Motionärerna vill bl.a. ha åtgärder för att utveckla och stödja kulturyttringar som vänder sig mot förtryck och degradering av människan och i stället genom sitt motstånd bidrar till en fri och allsidig utveckling och för att särskilt stödja den kulturella kampen för de

utsatta grupper som har särskilda erfarenheter och behov, vilket förutsätter klassamhällets nedbrytande. I flera av de övriga att-satserna anknyter motionärerna till innehållet i vissa av de av riksdagen antagna kulturpolitiska målen.

Då det inte torde vara möjligt att inom ramen för ett referat i denna framställning ge en rättvisande bild av motionens innehåll hänvisar utskottet till den fullständiga motionsmotiveringen. Även då det gäller de övriga motionerna hänvisar utskottet till motiveringarna i motionerna.

Då utskottet förra året behandlade motioner rörande de kulturpolitiska målen av i huvudsak samma innehåll som motionerna Kr222 och Kr238 anförde utskottet följande.

Enighet råder om de åtta kulturpolitiska mål som inledningsvis redovisats. Härutöver har i olika sammanhang, bl.a. motionsvägen, uttryckts önskemål om att ytterligare sådana mål skall fastställas eller att de fastställda målen skall brytas ned i delmål i högre grad än vad som hittills skett. I vissa fall har framställda krav om de kulturpolitiska målen reellt sett avsett frågan om hur dessa mål skall nås. Kraven har med andra ord avsett mera medel än mål.

De fastställda kulturpolitiska målen är väl ägnade att även i fortsättningen läggas till grund för kulturpolitiken och det finns enligt utskottets mening inte skäl att ompröva målen. Utskottet är inte heller berett att förorda att ytterligare kulturpolitiska mål fastställs. Det är naturligt att krav härom efter hand kommer fram och den omständigheten att ytterligare mål inte formellt fastställs hindrar inte att vissa sådana kan vara allmänt accepterade som riktlinjer för kulturpolitiken. Detta gäller bl.a. i fråga om kravet att kulturpolitiken skall bygga på en kvalitetssträvan.

Det är uppenbart att det också kan komma att finnas andra mål för kulturpolitiken kring vilka en långtgående enighet kan föreligga. En fortlöpande komplettering av de nu gällande åtta målen skulle emellertid enligt utskottets mening kunna uppfattas som om de mål som vid varje givet tillfälle formellt fastställts skulle ge en fullständig redovisning för de principer som gäller för kulturpolitiken. Detta skulle enligt utskottets mening vara olämpligt av det skälet att ett sådant system skulle vara ägnat att låsa fast utvecklingen.

I linje med vad som ovan sagts och med vad utskottet framhållit, framstår det som naturligt att olika partier utifrån sina värderingar kan ha olika uppfattningar om hur alla de eftersträvade målen bäst skall uppnås. Detta tar sig också uttryck i olika konkreta förslag om hur kulturlivet skall få de bästa förutsättningarna för fortsatt utveckling. Utskottet har årligen anledning att ta ställning till åtskilliga sådana förslag vid behandlingen av kulturbudgeten eller av särpropositioner på kulturområdet.

Även då det gäller förslag om hur de kulturpolitiska målen skall uppnås kan många gånger stor enighet råda. Detta gäller inte minst i sådana fall där det med fog kan hävdas att ett genomförande av förslaget inte bara är ett medel för att åstadkomma ett eller flera kulturpolitiska mål utan också ett angeläget mål eller delmål. Exempel härpå är förslag om att kulturarbetarna skall tillförsäkras goda villkor. Till belysning av det sagda kan hänvisas till att det, i det kulturpolitiska mål som avser yttrandefriheten, anges att kulturpolitiken skall medverka till att skapa reella förutsättningar för att yttrandefriheten skall kunna utnyttjas.

Kulturutskottet vidhåller sin uppfattning i här aktuellt avseende. Motion Kr222 yrkande 1, motion Kr238 yrkande 1 och motion Kr268 yrkande 1 får anses besvarade med det anförda. Yrkandena avstyrks således.

I den ovan nämnda partimotionen Kr242 yrkande 1 från centerpartiet hävdas att kompensationen för 1980-talets inflation varit blygsam då det gäller *statsutgifterna för kulturändamål*. Motionärerna anser mot denna bakgrund att det är angeläget att snarast få till stånd en ingående analys av kulturens ekonomiska villkor i vårt land, en analys som bör ligga till grund för formulering av långsiktiga handlingslinjer. Motionärerna anser att möjligheterna att finna kompletterande finansieringskällor för kulturen bör ingående prövas i det sammanhanget. De vill också att det fastställs ett kulturellt enprocentsmål för år 2000.

Det är utomordentligt viktigt att det sker en fortlöpande utvärdering av gjorda insatser på kulturområdet och att slutsatser för framtiden dras av vad som därvid kommer fram. I detta hänseende delar utskottet således motionärernas uppfattning. Ställningstagandet står helt i överensstämmelse med den inställning utskottet gett uttryck för då centerpartiet under tidigare år begärt en utvärdering av 1974 års kulturpolitiska beslut (se KrU 1983/84:18 s. 9–11. KrU 1984/85:16 s. 6–7, KrU 1985/86:18 s. 7–9 och KrU 1986/87:12 s. 7). Som utskottet tidigare framhållit kan man räkna med att inom olika delar av kultursektorn särskilda utredningsuppdrag i syfte bl.a. att gjorda insatser skall utvärderas kommer att ges av regeringen och att översynsprojekt bl.a. av riksrevisionsverket kommer att initieras. Sådan utredningsverksamhet kan liksom hittintills läggas till grund för delreformer och ge stoff till den fortgående kulturpolitiska debatten, har utskottet vidare anfört. Utskottet utvecklade för två år sedan sina synpunkter ytterligare under hänvisning till resultatet av den s.k. KOSK-utredningen (KrU 1985/86:18 s. 8). Med anledning av det nu aktuella yrkandet vill utskottet också hänvisa till budgetpropositionen (bil. 10 s. 34), där kulturministern anför bl.a. följande.

Vi har nu kommit i ett läge då det är angeläget att värdera kulturreformernas resultat och med utgångspunkt i de erfarenheter som gjorts dra upp nya riktlinjer för utvecklingen. Detta arbete kan bedrivas på olika sätt. I och med det grundläggande reformarbete som skett finns det enligt min mening inte något behov av en ny övergripande kulturutredning. Det finns i stället anledning att pröva en betydligt rörligare strategi för kulturpolitikens förnyelse. Problemområdena bör bearbetas var för sig och av många olika medverkande grupper – t.ex. kulturrådet, särskilda utredningar och arbetsgrupper inom departementet. Det föreliggande budgetförslaget innebär en första ansats till en sådan översyn.

Kulturministern utvecklar i propositionen närmare bl.a. hur en förnyelse och utveckling av kulturlivet skall kunna främjas.

I fråga om motionärernas slutsatser om anslagsutvecklingen på kulturområdet och om behovet och lämpligheten av ett riksdagsinitiativ i här aktuellt avseende har utskottet en uppfattning som avviker från motionärernas. Hösten 1985 publicerade utbildningsdepartementet en översikt rörande reformer och anslagsutveckling på kulturområdet 1960/61–1985/86. Utredningsmannen har med anledning av innehållet i motion Kr242 följt upp utredningen och gjort beräkningar som visar att om man bortser från statsskuldräntorna det statliga anslaget på kultur- och medieområdet (exkl. presstöd och radio/TV) mellan budgetåren 1980/81 och 1987/88 ökat från 0,55 % till 0,64 % av statsbudgeten. Enligt utredningsmannen är realökning-

en på anslagsområdet 11 %. Utskottet anser därför att det kan hävdas att statsmakterna under 1980-talet gett kultursektorn ökade resurser.

Som utskottet framhöll förra året med hänvisning till förslag i budgetpropositionen 1986/87 finns det skäl räkna med att en avsevärd förbättring av kulturstatistiken skall komma till stånd inom en nära framtid (KrU 1986/87:12 s. 8). Utskottet hänvisar till framställningen i det nämnda betänkandet. Utskottet vill i detta sammanhang erinra om att för omkring ett halvår sedan gav SCB ut publikationen Kulturstatistik: verksamhet, ekonomi, kulturvanor 1980–1984. Motsvarande publikation för åren 1960–1979 utkom år 1981. Utskottet vill här också nämna att expertgruppen för studier i offentlig ekonomi förra året publicerade rapporten (Ds Fi 1987:10) Produktkostnader för offentliga tjänster med tillämpningar på kulturområdet.

I den mån motionen syftar till en bedömning av resursfrågor på kulturområdet vill utskottet framhålla att dessa i första hand får prövas i budgetsammanhang. I det följande behandlar utskottet frågor om sponsring och kulturfonder.

Vad utskottet anfört i det föregående leder enligt utskottets mening till slutsatsen att motionsyrkandet bör avstyrkas (Kr242 yrkande 1).

I en annan motion från företrädare för centerpartiet, Kr252, framförs delvis samma synpunkter som i den ovan behandlade motionen. Motionären vill att – på grundval av en ingående analys av kulturens ekonomiska villkor i vårt land – långsiktiga handlingslinjer bör formuleras där *barnkulturen* får en framskjuten plats.

Utskottet vill med anledning av motionen erinra om att barns och ungdoms deltagande i kulturlivet under en följd av år ägnats uppmärksamhet i budgetsammanhang. Beträffande årets budgetproposition kan nämnas att en betydande ökning av kulturrådets resurser för utvecklings- och förnyelsearbete föreslås, bl.a. för barn- och ungdomsteater, och att 6 milj. kr. föreslås för att stimulera kvalitetsfilmvisningar bland barn och ungdom. Sistnämnda förslag kommer att behandlas i utskottets betänkande KrU 1987/88:16.

Utskottet anser att det mot bakgrund av de satsningar på barn och ungdom som gjorts och görs inom kulturpolitiken finns fog för påståendet att barnkulturen även i framtiden kommer att tillmätas stor betydelse i den framtida kulturpolitiken. Med hänsyn härtill och till vad utskottet anfört i det föregående anser utskottet att motion Kr252 inte erfordrar någon riksdagens åtgärd.

Slutligen behandlar utskottet här en motion som kan sägas ha nära samband med intresset att värna om vårt kulturarv. Motion Kr216 (vpk) utmynnar i ett yrkande om att regeringen skall se till att forskning kommer till stånd som belyser *amerikaniseringens effekter* på det svenska samhället.

Motionären framhåller att det sedan många år pågår en amerikanisering i vårt land, både öppet och fördolt. Hon gör en omfattande genomgång av en rad olika områden och företeelser – från Dallas i TV till den svenska valrörelsen – och ställer frågan om den process som pågår håller på att utrota vår nationalkaraktär. I motionen framhålls att inflytandet från USA många gånger sker omärkligt och att, då det uppmärksammas, de flesta människor anser detta vara helt naturligt.

Utskottet vill framhålla att även om yrkandet i motionen är begränsat till att avse forskning på området, måste motionen uppfattas som att den även syftar till att amerikaniseringen bör motverkas eller i vart fall att den skall ske på ett sätt som innebär ett medvetet val. I detta hänseende vill utskottet erinra om att utskottet vid en rad tillfällen under senare år ingående behandlat frågor som rör det kulturpolitiska mål som avser bevarande av vårt kulturarv. Utskottet hänvisar bl.a. till sitt betänkande KrU 1986/87:12 (s. 6). Utskottets ställningstagande har inneburit att utskottet slagit vakt om detta kulturpolitiska mål. I angivna sammanhang har utskottet uttalat att enligt utskottets bedömning intresset att värna om och främja den svenska nationella kulturen vuxit sig allt starkare. Utskottet har härvidlag särskilt pekat på det starkt ökade intresset för att främja det svenska språket. I anslutning härtill vill utskottet nämna att utskottet hösten 1987 i sitt betänkande KrU 1987/88:6 om svenska språket och datorn tagit upp till kritisk granskning frågan om det amerikanska inflytandet på datorområdet.

Vad utskottet uttalat i olika sammanhang om vikten av att värna om kulturarvet innebär bl.a. att – oavsett om ett inflytande utifrån kommer från väst eller öst – det är nödvändigt att vi är uppmärksamma så att inte delar av det svenska kulturarvet går till spillo till förmån för utländska influenser utan att vi gjort ett medvetet val. Tilläggas kan att ett värnande om vårt kulturarv självfallet inte står i motsättning till att vi måste ta till vara utländska erfarenheter på olika områden.

Då det gäller det konkreta motionsyrkandet vill utskottet anföra följande.

Efter förslag i proposition 1986/87:80 om forskning har statens kulturråd tilldelats vissa resurser för att kunna främja forskning och kunskapsuppbyggnad kring kultursociologiska och kulturpedagogiska frågeställningar samt i utvärderingsfrågor. Som delvis redovisas i förevarande avsnitt (s. 7) pågår ett arbete på att förbättra kulturstatistiken. Denna utgör ett viktigt underlag för att kunna forska kring vissa av de frågeställningar som motionärerna aktualiserar. Utskottet, som vill erinra om att statsmakterna inte skall styra forskningen vid universitet och högskolor, anser att motionen inte bör föranleda någon riksdagens åtgärd.

Fördelningen av offentligt kulturstöd, m.m.

Offentlig styrning kan vara skadlig för kulturlivets utveckling, anförs det i motion Kr238. Det är därför nödvändigt att *offentligt kulturstöd fördelas av ett flertal självständiga organ*, där kulturskaparna själva har ett avgörande inflytande. Om skiftande värderingar får göra sig gällande, ökar möjligheterna till valfrihet för både kulturskapare och den allmänhet som efterfrågar kultur i olika former.

Det finns med anledning av motionsyrkandet skäl erinra om att en rad självständiga organ svarar för fördelningen av offentligt kulturstöd. Stöd utgår från såväl stat som landsting och kommuner. Det statliga kulturstödet fördelas inte bara av kulturrådet utan även av en rad andra myndigheter och organ, bland dem konstnärsnämnden, riksarkivet, riksantikvarieämbetet och Svenska institutet.

Utskottet avstyrker motionen i här aktuell del (yrkande 3).

I budgetpropositionen anför kulturministern (s. 35) att det är angeläget att försöka åstadkomma en enklare anslagsstruktur inom det område som kulturrådet ansvarar för genom en sammanläggning av anslag och anslagsposter. Avsikten är att kulturrådet skall få i uppdrag att utarbeta ett förslag till förändrad anslagsstruktur.

I motion Kr267 (c) uttalas att en utveckling mot att kulturrådet tilldelas en större roll i anslagsfördelningen i och för sig är fullt rimlig. Motionärerna vill emellertid att man skall studera möjligheten att utveckla *anslagssystem och organisation på kulturområdet* efter förebild från forskningsområdet: en grundläggande medelstilldelning till institutionerna skulle ske genom kulturrådet – motsvarande fördelningen av fakultetsanslagen – och särskilda projektinriktade medel skulle fördelas av rådsorgan inriktade på de olika kulturområdena – motsvarande fördelningen av projektmedel från forskningsråden.

Utskottet erinrar om att kulturrådet omorganiserades förra året. Det finns arbets- och referensgrupper för de olika områden som tillhör kulturrådets ansvarsområde. Omorganisationen av kulturrådet fattades efter ingående överväganden, och utskottet kan inte nu förorda en förändring av organisationen i det syfte som anges av motionerna. Motionsyrkandet avstyrks (yrkande 1).

Sponsring, kulturfonder

Liksom under en rad tidigare år framställs motionsyrkanden om *sponsring* inom kulturlivet.

Utskottet vidhåller den inställning till sponsring som utförligt redovisades förra året i betänkandet KrU 1986/87:12 (s. 14–15). Utskottets ståndpunkt kan sammanfattas på följande sätt.

Inom vissa områden såsom industriminnesvården och kultur i arbetslivet kan det vara motiverat att företagen stöder eller helt svarar för kulturverksamheten. Inom andra områden kan man inte underskatta riskerna för en snedvridning av kulturinstitutionernas verksamhet om t.ex. tillfälliga evenemang gynnas på bekostnad av basarbetet. Sponsring, som i praktiken innebär att olika kulturaktiviteter utnyttjas främst för de stora företagens marknadsföring, måste skiljas från den äldre form av stöd till kultur och kulturutövare som brukar betecknas som mecenatskap.

Utskottet betonade förra året vikten av att olika former av sponsring inte leder till att verksamheten påverkas. Utskottet hänvisade till att erfarenheterna från andra länder visade att det främst är kulturinstitutionerna och den etablerade konsten som får sponsorstöd. Om så skulle bli fallet även i Sverige skulle ytterligare ekonomisk obalans kunna uppstå till nackdel för konst som söker nya vägar. Vidare anförde utskottet följande.

Som kulturrådet framhållit kan bidragsgivningen i form av sponsring sannolikt inte på ett väsentligt sätt bidra till ändrade ekonomiska förutsättningar för kulturverksamheten. Enligt vad utskottet tidigare uttalat anser utskottet att regeringen noga bör följa utvecklingen beträffande sponsorverksamhet. Det är härvidlag viktigt att de kulturpolitiska målen beaktas och att man uppmärksammar effekterna på kulturlivet. Erfarenheterna i fråga

om sponsring och likartade företeelser i vårt land från senare år och särskilt från den senaste tiden ger enligt utskottets mening särskild anledning till vaksamhet på området.

Utskottet vidhåller sina uttalanden rörande sponsring. Detta innebär att utskottet avstyrker motion Kr268 (vpk), såvitt däri förordas ett uttalande om att sponsring ej bör förekomma inom kulturlivet (yrkande 4), samt motion Kr238 (m), såvitt däri ges uttryck för en starkt positiv inställning till sponsring (yrkande 4).

På hemställan av utskottet gav riksdagen våren 1985 regeringen till känna vissa synpunkter om närmare överväganden om möjligheterna att skapa en eller flera *kulturfonder* (KrU 1985/86:18 s. 16–17, rskr. 1985/86:192). Utskottet hänvisar till den utförliga diskussionen i utskottsbetänkandet.

Riksdagens framställning bereds enligt vad utskottet inhämtat inom regeringskansliet. Med hänsyn härtill påkallar enligt utskottets mening motion Kr268 inte någon riksdagens åtgärd, såvitt i motionen behandlas frågan om inrättandet av en särskild kulturfond, som skulle användas för att främja den svenska nationella kulturens utveckling (yrkandena 2 och 3). I sistnämnda hänseende innebar vad utskottet anförde förra året att fondfrågan inte borde begränsas till att avse endast överväganden om en fond med nämnda inriktning.

Utskottet behandlar i detta sammanhang också motion Kr242 (c), såvitt däri förordas att det skall inrättas en *kultur- och folkrörelsefond* baserad på delar av statens intäkter från spel och lotterier (yrkande 2).

I det nämnda riksdagsärendet uttalade utskottet bl.a. att ett kontinuerligt statligt stöd inte skall utgöra en nödvändig förutsättning för tillkomsten av kulturfonder. I sammanhanget erinrade utskottet också om den möjlighet som kan finnas att ge bidrag av lotterimedel från intäkter från Kulturlotteriet.

Utskottet, som förra våren avstyrkte ett motionsyrkande med samma innehåll som det nu aktuella, kan inte finna att det finns skäl för riksdagen att ta något ytterligare initiativ i fondfrågan. Härvidlag vill utskottet särskilt framhålla att så länge de av riksdagen begärda överväganden om kulturfonder inte föreligger, det inte är påkallat att riksdagen tar ställning till frågan om sådana fonder skall ha ett vidare syfte än vad som förutsattes förra året. Det finns inte heller anledning för riksdagen att nu uttala sig för ett mer omfattande statligt stöd än vad som anges i det tidigare riksdagsbeslutet. Motion Kr242 avstyrks således i aktuell del.

Frågor rörande regional kulturverksamhet

Enligt de kulturpolitiska målen skall kulturpolitiken främja en decentralisering av verksamhet och beslutsfunktioner inom kulturområdet. Den skall vidare bl.a. utformas med hänsyn till eftersatta gruppers erfarenheter och behov.

Inte minst efter 1974 års kulturpolitiska beslut har betydande insatser gjorts för att bygga ut den regionala kulturverksamheten. Staten har främst gett stöd genom bidrag till olika kulturinstitutioner samt till studieförbunden.

Utanför residensstäderna har ansvaret vilat på kommunerna. Som närmare utvecklas i propositionen (s. 37) kan staten också ha en viktig roll att spela för att på olika sätt stimulera utvecklingen av det lokala kulturlivet. I anslutning till detta konstaterande vill utskottet hänvisa till att proposition 1987/88:64 (bil. 2) om vissa regionalpolitiska insatser innehåller förslag om resurser för lokala kulturinsatser i bl.a. Jämtland och Bergslagen i syfte att främja dessa regioners vitalitet och attraktionskraft. Utskottet har nyligen tillstyrkt att medel beräknas för ändamålet (KrU 1987/88:3 y).

Utskottet delar kulturministerns uppfattning att erfarenheterna av dessa insatser kan få stor betydelse för bedömningen av hur regionernas kulturliv i framtiden skall utformas och ge bidrag till diskussionen om den regionala kulturpolitikens förnyelse.

Regeringen presenterade i 1986 års budgetproposition (prop. 1985/86:100 bil. 10 s. 50–51) en treårig plan för utbyggnad av de små regionala teatrarna och museerna. Denna plan fullföljs i årets budgetförslag.

I sitt av riksdagen i denna del godkända betänkande KrU 1986/87:12 (rskr. 1986/87:161) uttalade utskottet förra året att det finns en långtgående enighet om vikten av att den regionala kulturverksamheten ges goda möjligheter att utvecklas. Enligt utskottets mening, anförs det, är det därför angeläget att regeringen snarast tillsätter en utredning som får i uppdrag att lägga fram förslag till den fortsatta utbyggnaden av det statliga stödet till regional kulturverksamhet. Det är nämligen nödvändigt, anförde utskottet, att sedan den pågående utbyggnaden av grundbeloppssystemet slutförts budgetåret 1988/89, reformarbetet fortsätter utan avbrott.

Utskottet uppmärksammade behovet av att se över bidragsreglerna för den regionala kulturverksamheten efter det att landstingen övertagit ansvaret för regionmusiken, då två olika stödsystem kommer att tillämpas för regional kulturverksamhet. Vidare anförde utskottet bl.a. att under utredningsarbetet måste särskild uppmärksamhet ägnas åt frågan om stödet till institutioner i Göteborg, Malmö och andra större kommuner utanför Stockholmsområdet. Utskottet utvecklade närmare sina synpunkter i detta hänseende.

Utskottet anser att det är anmärkningsvärt att regeringen ännu inte tillsatt den av riksdagen våren 1987 begärda *utredningen om utbyggnaden av det regionala kulturstödet*. Riksdagen bör därför, som föreslås i motion Kr282, hemställa hos regeringen att utredningen snarast tillsätts (yrkande 1).

I motion Kr238 (m) framhålls *vikten av en regionalisering* och av en väl fungerande kulturverksamhet i alla delar av landet (yrkande 7). Motionärerna framför en rad synpunkter i detta hänseende. De framhåller att en verklig decentralisering av kulturstödet innebär ett inslag i en framsynt regionalpolitik och att det är angeläget att det statliga stödet ges frihet att forma regionala och lokala lösningar.

Enligt utskottets mening är den kommande utredningen om det regionala kulturstödet väl ägnat att i väsentliga delar tillgodose motionens syfte i aktuellt avseende. Med hänsyn härtill och till vad utskottet anfört om resurser för lokala kulturinsatser som föreslagits i proposition 1987/88:64 om vissa regionalpolitiska insatser (KrU 1987/88:3 y) anser utskottet att motionen inte behöver föranleda någon riksdagens åtgärd i här aktuell del.

Krav på en *höjd ambitionsnivå i fråga om inrättande av nya grundbelopp*, som föreslås i motion Kr242 (c), ligger inom ramen för det uppdrag som bör ankomma på utredningen om det regionala kulturstödet. Som utskottet angav i samband med ställningstagandet till frågan om uppdraget för utredningen bör denna dock vara oförhindrad att föreslå ett bidragssystem som har en annan konstruktion än det nuvarande grundbidragssystemet. Utskottet vill tillägga att då det gäller utbyggnaden på kort sikt av det regionala stödet får det i första hand ankomma på regeringen att i budgetsammanhang pröva möjligheterna till en ökning av antalet grundbelopp. I enlighet med det anförda avstyrker utskottet motionen i aktuell del (yrkande 3).

I samma motion tas också upp frågan om de *Stockholmsbaserade statliga institutionernas ansvar för kulturlivet i hela landet*. Motionärerna ger exempel på en rad åtgärder i motionens syfte, bl.a. ökad turnéverksamhet, ökad samverkan mellan radio/TV och olika kulturinstitutioner och ökad utlåning från de statliga museerna i Stockholm till de regionala samlingarna.

Utskottet kan instämma i motionärernas önskemål om ett bättre nationellt utnyttjande av de resurser som de centrala institutionerna har. Med hänsyn till olika insatser som gjorts för området (se bl.a. KrU 1986/87:12 och där gjorda hänvisningar) och med hänvisning till den utredning som skall tillsättas om det regionala kulturstödet avstyrks motionen även i denna del (yrkande 4).

Värmland bör enligt motion Kr307 (c) göras till ett försökslän för kulturell ambitionshöjning i syfte att också påverka den regionala utvecklingen.

Som delvis berörs i det föregående har utskottet i yttrande till utbildningsutskottet ställt sig positivt till förslag av regeringen att resurser avsätts för lokala kulturinsatser i vissa regioner. Insatserna har bl.a. ett regionalpolitiskt syfte (prop. 1987/88:64, bil. 2, KrU 1987/88:3 y). Utskottet är inte berett att nu förorda att ytterligare resurser anvisas för sådana regionalpolitiska insatser som föreslagits i motionen. Denna avstyrks.

I motion Kr203 (c) yrkas ett uttalande om att *kulturrådets fördelning av pengar* skall ske med regionalpolitisk inriktning. Med hänvisning till vad som ovan anförts om regionalpolitiska insatser avstyrks motionen.

I budgetpropositionen uttalar kulturministern att han utgår från att staten skall bidra med 230 milj. kr. för en ny byggnad för en ny musikteater i västra Sverige. Förslag i frågan har ännu inte förelagts riksdagen.

Med hänvisning till det statliga stöd som kommer att sättas in för att möjliggöra tillkomsten av den nya musikteatern framför motionärerna bakom motion Kr204 (s) synpunkter av innehåll att en utbyggd *musikteaterverksamhet även i södra Sverige* bör komma till stånd med statligt stöd. Motionärerna utvecklar utförligt sina synpunkter. De uttalar därvid bl.a. att stadsteatern i Malmö bör kunna utgöra en bas för verksamheten, att stadsteatern ännu mer bör profilera sig som en regionteater för södra Sverige när det gäller musikteaterverksamhet samt att det finns en rad andra teatrar i regionen med goda spelmöjligheter.

Utskottet bör inte göra någon bedömning av inriktningen av Malmö

stadsteaters verksamhet. Det är emellertid naturligt att med det stora intresse för musikteater som finns i landet önskemål om en utbyggd musikteater för verksamhet även i södra Sverige framförs. Olika möjligheter att tillgodose sådana önskemål kan finnas. I den utredning om den regionala kulturverksamheten som riksdagen begärt bör, enligt vad utskottet uttalade förra året, särskild uppmärksamhet ägnas åt frågan om stödet till institutioner i bl.a. Malmö. Denna omständighet talar för att den av motionärerna upptagna frågan kommer att tas upp till en diskussion inom en nära framtid. Utskottet vill samtidigt framhålla att tillkomsten av stora, nya institutioner på kulturområdet i hög grad måste bygga på regionala initiativ och på regional samverkan. Utskottet anser med hänvisning till det anförda att någon riksdagens åtgärd med anledning av motionen inte är erforderlig.

Särskilda frågor

I två motioner, Kr210 och Kr223, av företrädare för vänsterpartiet kommunisterna tas upp frågor som avser *amatörkulturen m.m.*

I motion Kr210 yrkas att det skall tillsättas en utredning om amatörkulturens ställning i det svenska kulturlivet och samhället i stort. I motion Kr223 vill motionärerna ha en snabbutredning om körsångens ställning i det svenska kulturlivet, som kommer med förslag som syftar till att förbättra körsångarnas ställning.

Med anledning av motionerna vill utskottet anföra följande.

Utskottet kan inte ställa sig bakom förslagen i motionerna. Det ligger inom ramen för kulturrådets uppgifter att ta erforderliga initiativ för att främja amatörkulturen och för att göra insatser inom enskilda sektorer av denna. Utskottet vill också särskilt framhålla att studieförbunden spelar en betydelsefull roll för olika grupper av människor som på sin fritid ägnar sig åt kulturell verksamhet. Den starka utvecklingen av körverksamheten i vårt land är frukten av ett framgångsrikt folkbildningsarbete (se prop. s. 36). Kyrkornas körverksamhet har därvid i hög grad bidragit till utvecklingen. Studieförbunden har en stor uppgift att fylla även i framtiden på det här aktuella området.

Motion Kr210 och motion Kr223 avstyrks.

Ett *Dansens hus* bör komma till stånd enligt motion Kr273 (vpk).

Enligt vad utskottet inhämtat har på regeringens uppdrag en utredningsman utrett och gjort beräkningar för ett Dansens hus i stadsteaterns gamla lokaler i Folkets hus. Den i ärendet framlagda rapporten har remissbehandlats.

Utskottet anser att regeringens överväganden rörande ett Dansens hus inte bör föregripas. Motionen bör därför inte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Konstepidemin i Göteborg är ett konstnärscentrum, där skapande yrkesutövare av olika slag, bildkonstnärer, skådespelare, musiker och journalister har möjlighet att hyra ateljéer eller andra arbetslokaler och där tillfälle ges till bl.a. samarbete mellan konstnärer med skiftande inriktning. Gästateljéer finns. Konstepidemin, som ännu är i ett uppbyggnads- och utvecklingsskede, är också avsett att vara en mötesplats för kulturintresserade människor.

Detta centrum är beläget inom det sjukhusområde där det nedlagda Epidemisjukhuset ligger. Motionären bakom motion Kr275 (m) redovisar i motionen de tankar som ligger bakom tillkomsten av Konstepidemin. Motionen syftar till att det – för att projektet Konstepidemin skall kunna fullföljas – skall byggas en monumentalstudio, som kan ge utrymme för utställningar och en experimentscen för teater och musik, konferenser, festivaler, m.m.

Utskottet, som i samband med en studieresa haft tillfälle att besöka och närmare informera sig om projektet, har inhämtat att utbildningsdepartementet har täta kontakter med företrädare för Konstepidemin och följer verksamheten. Kostnaderna för en monumentalstudio beräknas för närvarande som bakgrund till en bidragsframställning till regeringen.

Utskottet anser att riksdagen inte bör föregripa regeringens ställningstagande till en bidragsfråga av detta slag. Med hänsyn härtill bör motionen inte föranleda någon riksdagens åtgärd.

I år liksom under flera år tidigare yrkar Alf Svensson (c) att riksdagen skall begära att regeringen utarbetar ett förslag till utökat *kulturellt stöd för den Sverige-finska minoriteten*, dvs. den finskspråkiga gruppen i Sverige. Den nu aktuella motionen är Kr331.

Utskottet har under åren 1986 och 1987 lämnat utförliga redovisningar för det omfattande stödet till de i Sverige bosatta finländarnas kulturaktiviteter. Utskottet hänvisar till redovisningarna (KrU 1985/86:5 y och 1986/87:12 s. 16).

Utskottet vill framhålla att – som bl.a. framgår av redovisningarna – både riksdag och regering fäster stor vikt vid att den finskspråkiga gruppen i Sverige får ett brett kulturellt stöd. Det är viktigt att frågan om sådant stöd fortlöpande uppmärksammas. Utskottet anser emellertid inte att det är påkallat med en sådan framställning som begärs i motionen. Denna avstyrks.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *de kulturpolitiska målen*

att riksdagen avslår motionerna 1987/88:Kr222 yrkande 1, 1987/88:Kr238 yrkande 1 och 1987/88:Kr268 yrkande 1,

2. beträffande *statsutgifterna för kulturändamål m.m.*

att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr242 yrkande 1,

3. beträffande *barnkulturen*

att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr252,

4. beträffande *amerikaniseringens effekter*

att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr216,

5. beträffande *fördelningen av offentligt kulturstöd*

att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr238 yrkande 3,

6. beträffande *anslagssystem m.m.*

att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr267 yrkande 1,

7. beträffande *sponsring*

att riksdagen avslår motionerna 1987/88:Kr238 yrkande 4 och 1987/88:Kr268 yrkande 4.

8. beträffande *en kulturfond för den svenska nationella kulturens utveckling*

att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr268 yrkandena 2 och 3,

9. beträffande *en kultur- och folkrörelsefond finansierad genom statlig spelverksamhet*

att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr242 yrkande 2,

10. beträffande *frågan om tillsättandet av den av riksdagen begärda utredningen om det regionala kulturstödet*

att riksdagen med bifall till motion 1987/88:Kr282 yrkande 1 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

11. beträffande *uttalande om regionalisering m.m.*

att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr238 yrkande 7,

12. beträffande *takten i inrättandet av nya grundbelopp*

att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr242 yrkande 3,

13. beträffande *Stockholmsbaserade institutioners ansvar för kulturlivet i hela landet*

att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr242 yrkande 4,

14. beträffande *regionalpolitisk inriktning vid kulturrådets fördelning av medel*

att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr203 yrkande 3,

15. beträffande *det statliga stödet till de kulturella institutionerna i Värmland*

att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr307,

16. beträffande *musikteaterverksamheten i södra Sverige*

att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr204,

17. beträffande *ett Dansens hus*

att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr273,

18. beträffande *vissa frågor om amatörkultur m.m.*

att riksdagen avslår motionerna 1987/88:Kr210 och 1987/88:Kr223,

19. beträffande *en monumentalstudio inom Konstepidemin i Göteborg*

att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr275,

20. beträffande *kulturellt stöd för Sverigefinnar*

att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr331 yrkande 1.

2. Statens kulturråd

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt F 1 (s. 370) och hemställer

att riksdagen till *Statens kulturråd* för budgetåret 1988/89 anvisar ett förslagsanslag av 16 838 000 kr.

3. Bidrag till kulturverksamhet inom organisationer m.m.

Regeringen har under punkt F 2 (s. 371–373) föreslagit riksdagen att till Bidrag till kulturverksamhet inom organisationer m.m. för budgetaret 1988/89 anvisa ett reservationsanslag av 14 740 000 kr.

1987/88:Kr242 av Olof Johansson m.fl. (c) vari yrkas

7. att riksdagen till F 2. Bidrag till kulturverksamhet inom organisationer m.m. anvisar ett i förhållande till regeringens förslag med 2 000 000 kr. förhöjt anslag av 16 740 000 kr. varvid förhöjningen tillförs delanslaget 7, vars rubricering samtidigt ändras till Kultur i vardagslivet.

1987/88:Kr255 av Alexander Chrisopoulos m.fl. (vpk) vari yrkas

2. att riksdagen med ändring av proposition 1987/88:100 beslutar att under Utbildningsdepartementet, bil. 10, F 2. Bidrag till kulturverksamhet inom organisationer m.m., uppta ett i förhållande till regeringens förslag med 1 000 000 kr. förhöjt belopp avseende Centrumbildningar på teaterns, dansens, filmens, bildkonstens och litteraturens områden.

1987/88:Kr267 av Karl Boo m.fl. (c) vari yrkas

7. att riksdagen till F 2. Bidrag till kulturverksamhet inom organisationer m.m. anvisar ett i förhållande till regeringens förslag med 400 000 kr. förhöjt anslag på 15 140 000 kr. varvid förhöjningen tillförs delanslag 5. Bygdegårdarnas riksförbund för kulturverksamhet.

Utskottet

Bidrag ur anslaget utgår dels direkt till organisationer, som bedriver en omfattande kulturverksamhet, dels till statens kulturråd för fördelning till olika kulturprojekt inom organisationslivet m.m.

I budgetpropositionen för nästa budgetår beräknas medel till sistnämnda ändamål under anslaget F 3. Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. Utskottet har inte något att erinra mot denna överföring av anslagsposten. Som en följd av överföringen bör, som föreslås i propositionen, förevarande anslag minskas med 5 080 000 kr.

En av anslagsposterna avser bidrag till *centrumbildningar på teaterns, dansens, musikens, filmens, bildkonstens och litteraturens områden*. Innevarande budgetår är denna anslagspost uppförd med 3 991 000 kr. I budgetpropositionen föreslås en uppräkning med 180 000 kr. till 4 171 000 kr.

I motion Kr255 (vpk) hemställs att riksdagen skall beräkna 1 000 000 kr. mer än vad regeringen föreslagit för centrumbildningarna (yrkande 2). Motionärerna framhåller att centrumbildningarna under flera år drabbats av kraftiga kostnadsökningar i form av höjda lokal-, distributions- och materialkostnader.

Med anledning av motionsyrkandet vill utskottet framhålla att den av regeringen föreslagna uppräkningen av anslagsposten är 4,5 % medan motsvarande uppräkning av andra likartade anslag är endast 3 %. Utskottet vill också erinra om att arbetsmarknadsstyrelsen ställer ett antal särskilda arbetsförmedlare till centrumbildningarnas förfogande. Mot bakgrund av det anförda och med hänsyn till den rådande budgetsituationen godtar utskottet med avstyrkande av motion Kr255 yrkande 2 den i propositionen gjorda beräkningen av anslagsposten.

Bidrag till *Bygdegärdarnas riksförbund* för kulturverksamhet föreslås i propositionen utgå med 246 000 kr. Motionärerna bakom Kr267 (c) vill att anslagsposten skall beräknas till 646 000 kr. (yrkande 7).

Med hänvisning till budgetsituationen avstyrker utskottet motionsyrkandet.

Under anslaget finns sedan budgetåret 1985/86 en anslagspost som avser *utveckling av kulturverksamhet på arbetsplatserna*. Anslagsposten föreslås enligt budgetpropositionen bli oförändrad, 2 000 000 kr. Merparten av medlen under anslagsposten har hittintills gått till främjandeorganisationerna. Kulturministern erinrar om att det också utgår bidrag till folkbibliotek för arbetsplatsbibliotek samt anför att det nu finns anledning att ta ställning till hur det fortsatta utvecklingsarbetet med kulturverksamhet på arbetsplatserna bör bedrivas. Han anför följande.

Erfarenheterna av de projekt som har fått medel från detta anslag visar att verksamheten fortfarande befinner sig i ett experimentellt skede. Enligt min uppfattning behövs nu ett aktivt arbete för att bl.a. sprida erfarenheter, svara för metodutveckling och utvärdering. Det är önskvärt att det fortsatta utvecklingsarbetet bedrivs samlat. En möjlighet därtill öppnar sig genom den samarbetskommitté som bildats gemensamt av LO, TCO, ABF och TBV för kultur i arbetslivet. Kulturrådet bör vara oförhindrat att använda medlen under denna anslagspost för bidrag till samarbetskommitténs verksamhet. För nästa budgetår bör 2 milj. kr. användas för denna verksamhet.

I motion Kr242 (c) förordas att insatser skall göras för att föra vidare erfarenheterna från det arbete med kulturverksamhet i bostadsområden, som bedrivits inom projektet Kultur i boendemiljö. Verksamhet i bostadsområdena är betydelsefull för att man skall nå bl.a. de stora grupper som står utanför det egentliga arbetslivet, exempelvis hemarbetande och pensionärer. Anslagsposten bör enligt motionärerna fördubblas, och dess ändamål bör ändras till att avse kultur i vardagslivet.

Enligt utskottets mening bör bidrag för att stimulera kulturverksamhet på arbetsplatserna kunna utgå även under nästa budgetår.

Med anledning av yrkandet om vidgning av bidragsändamålet till att avse även bidrag till kultur i boendemiljö vill utskottet framhålla att från anslagsposten Bidrag till kulturverksamhet under anslaget C 4. Bidrag till studieförbunden m.m. resurser kan användas till lokalt förankrat kulturarbete i boendemiljö. Med beaktande härav avstyrker utskottet motion Kr242 yrkande 7. Utskottet har inte något att erinra mot att medel för anslagsposten beräknas i enlighet med regeringens förslag.

Utskottet hemställer

1. beträffande *beräknande av medel för centrumbildningar på teaterns, dansens, musikens, filmens, bildkonstens och litteraturens områden*

att riksdagen med bifall till proposition 1987/88:100 och med avslag på motion 1987/88:Kr255 yrkande 2 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget skall beräknas 4 171 000 kr.,

2. beträffande *beräknande av medel till Bygdegårdarnas riksförbund för kulturverksamhet*
att riksdagen med bifall till proposition 1987/88:100 och med avslag på motion 1987/88:Kr267 yrkande 7 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget skall beräknas 246 000 kr.,

3. beträffande *medelsberäkning m.m. för den i propositionen som Utveckling av kulturverkamhet på arbetsplatserna betecknade anslagsposten*
att riksdagen med bifall till proposition 1987/88:100 och med avslag på motion 1987/88:Kr242 yrkande 7 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget skall beräknas 2 000 000 kr.,

4. beträffande *medelsanvisningen*
att riksdagen med bifall till proposition 1987/88:100 samt med avslag på motionerna 1987/88:Kr242 yrkande 7, 1987/88:Kr255 yrkande 2 och 1987/88:Kr267 yrkande 7, samtliga motioner i motsvarande del, till *Bidrag till kulturverksamhet inom organisationer m.m.* för budgetåret 1988/89 anvisar ett reservationsanslag av 14 740 000 kr.

4. Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m.

Regeringen har under punkt F 3 (s. 373–375) föreslagit riksdagen att till Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. för budgetåret 1988/89 anvisa ett reservationsanslag av 18 587 000 kr.

Motioner

1987/88:Kr235 av Lars Sundin m.fl. (fp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om Immigrantinstitutet i Borås.

1987/88:Kr253 av Lennart Brunander (c) vari yrkas att riksdagen beslutar höja det årliga bidraget till Immigrantinstitutet från nuvarande 212 000 kr. till 450 000 kr.

1987/88:Kr254 av Viola Claesson (vpk) vari yrkas

1. att riksdagen till Bidrag till särskilda kulturella ändamål för budgetåret 1988/89 anslår 238 000 kr. utöver vad regeringen föreslagit, dvs. totalt 450 000 kr., till Immigrantinstitutet i Borås,

2. att riksdagen för budgetåret 1988/89 anslår 200 000 kr. i projekteringsbidrag för att Immigrantinstitutet i samarbete med Borås kommun skall lösa lokalfrågan.

1987/88:Kr261 av Jan-Erik Wikström m.fl. (fp, m, c, vpk) vari yrkas

2. att riksdagen till Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. (F 3) – för att i motsvarande mån begränsa den för statens kulturråd avsedda dispositionsposten – anvisar 1 milj. kr. mindre än regeringen föreslagit.

1987/88:Kr276 av Ingrid Sundberg (m) vari yrkas att riksdagen beslutar att ur anslaget F 3. Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. 810 000 kr. skall utgå till Helsingborgs museum.

1987/88:Kr305 av Lars Werner m.fl. (vpk) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär förslag till upprättande av ett kurdiskt kulturcentrum i Sverige.

Motiveringen återfinns i motion 1987/88:U521.

1987/88:Kr313 av Gunnel Liljegren och Hans Nyhage (m) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att Immigrantinstitutet genom en omfördelning inom anslaget F 3 bör tillerkännas 450 000 kr. i verksamhetsbidrag.

1987/88:Kr320 av Elisabeth Fleetwood m.fl. (m, s, fp, c, vpk) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär att kulturrådet ur anslaget Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. (F 3) skall bevilja 400 000 kr. till utveckling av Marionetteatern.

1987/88:Kr321 av Alf Svensson (c) vari yrkas

1. att riksdagen begär att regeringen i lämpliga europeiska samarbetsorgan tar initiativ till bildandet av ett europeiskt kulturcentrum för den zigenska kulturen.

2. att riksdagen hos regeringen begär förslag om inrättande av ett svenskt kulturcentrum för den zigenska kulturen i enlighet med vad som anförts i motionen.

Utskottet

Under ett anslag med rubriken Bidrag till särskilda kulturella ändamål har hittintills anvisats bidrag för skilda ändamål till organisationer och institutioner på kulturområdet.

I budgetpropositionen framhåller kulturministern vikten av en ökad flexibilitet i den statliga bidragsgivningen. Han finner det angeläget att en större fri resurs tillskapas under perioden bl.a. genom sammanslagning av anslag för att möjliggöra utvecklingsinsatser på eftersatta områden och åstadkomma kulturell förnyelse. Redan under nästa budgetår bör ett utvecklingsarbete kunna påbörjas genom att väsentligt ökade medel ställs till statens kulturråds fria disposition. Innevarande budgetår disponerar kulturrådet 5 080 000 kr. för kulturella ändamål under anslaget Bidrag till kulturverksamhet inom organisationer m.m. Denna dispositionspost bör, jämte den behållning som kan finnas kvar på anslagsposten vid utgången av innevarande budgetår, föras upp under förevarande anslag. Kulturministern förordar samtidigt att anslagsposten ökas till 13,6 milj. kr. Härigenom bör kulturrådet få utrymme för ökade insatser bl.a. för barn- och ungdomsteater, anför han. Anslagsposten bör benämnas *Till statens kulturråds disposition för utvecklingsverksamhet inom kulturområdet*. Även anslagsrubriken bör anpassas till den delvis förändrade ändamålsbestämningen.

Utskottet tillstyrker att den angivna dispositionsposten förs upp under anslaget och att den räknas upp väsentligt. Med hänsyn till det behov som finns att stärka litteraturstödet anser emellertid utskottet – med bifall till motion Kr261 (fp, m, c, vpk) yrkande 2 – att anslagsposten bör bestämmas till ett belopp som är 1 milj. kr. lägre än det i propositionen beräknade. Posten

bör således beräknas till 12,6 milj. kr. Frågan om litteraturstödet kommer att behandlas i utskottets betänkande KrU 1987/88:16.

Då det gäller kulturrådets *disposition av anslagsposten* finns skäl att anföra följande.

Utskottet delar regeringens uppfattning att anslagsposten skall användas för ökade insatser till bl.a. barn- och ungdomsteater.

I motion Kr320 (m, s, fp, c, vpk) utvecklas utförligt värdet av den verksamhet som *Marionetteatern* bedriver. Över statsbudgeten utgår under anslaget F 48. Bidrag till vissa museer visst bidrag till museiverksamheten, för innevarande budgetår 160 000 kr. Utskottet har tillstyrkt en mindre uppräkning av bidraget för nästa budgetår (KrU 1987/88:14). Marionetteatern har fått nya lokaler i Stockholm och har påbörjat ett uppbyggnadsarbete. Bl.a. planeras en spelverksamhet även utanför Stockholm. Enligt vad utskottet inhämtat behöver Marionetteatern ett betydande ekonomiskt tillskott om den under nästa budgetår skall kunna bedriva sin verksamhet i full omfattning, vilket innebär en produktion av fyra nya föreställningar.

Utskottet anser att Marionetteatern bedriver en betydelsefull verksamhet. Teaterns lokalfråga har nu fått en mera långsiktig lösning. Verksamheten är av betydelse inte minst med hänsyn till att den har en inriktning mot en publik som består av barn. Med hänvisning till det anförda anser utskottet att det är motiverat att Marionetteatern – utöver det bidrag som utgår till museiverksamheten – får ett bidrag från förevarande anslagspost av den storlek som anges i motion Kr320, nämligen 400 000 kr.

I motion Kr276 (m) yrkas att 810 000 kr. skall utgå till *Helsingborgs museum* ur anslagsposten. Motionären pekar på att Fredriksdals museum som är en enhet inom Helsingborgs museum i hög grad är inriktat mot barn- och ungdomsverksamhet, också på teaterområdet.

Utskottet har i sitt betänkande KrU 1987/88:14 behandlat frågan om bidrag till Helsingborgs museum från anslaget F 49. Bidrag till regionala museer och där – på närmare angivna skäl – avstyrkt sådant bidrag. Utskottet anser att – om bidrag från den reguljära stödformen inom ett visst område inte bedöms böra utgå – det i princip inte heller bör utgå bidrag från förevarande anslag. Utskottet anser därför att motionen bör avstyrkas.

I fyra motioner framställs yrkanden som innehåller krav beträffande stöd till *Immigrantinstitutet i Borås*.

Immigrantinstitutet inrättades år 1973 och har sedan år 1975 haft sin verksamhet förlagd till Borås. Institutets målsättning är att vara ett dokumentations- och informationscentrum i invandrarfrågor. Institutet är en ideell organisation. Förutom enskilda personer kan föreningar eller institutioner med intresse för invandrarfrågor bli medlemmar i institutet. Immigrantinstitutets verksamhet omfattar bl.a. viss förlagsverksamhet – Invandrarförlaget. Vidare ger institutet ut tidskriften Invandrarrapport samt en årsbok för invandrarfrågor. Immigrantinstitutet har byggt upp ett specialbibliotek och arkiv för frågor om invandring till Sverige.

Immigrantinstitutet har erhållit bidrag från statens invandrarverk för avgränsade ändamål av projektkaraktär. Det har också utgått lönebidrag till

anställda vid institutet. Vidare har Borås kommun och Älvsborgs läns landsting gett bidrag till detta.

För innevarande budgetår utgår till Immigrantinstitutet för arkiv- och dokumentationsverksamheten 212 000 kr. av medel som anvisats under förevarande anslag. Ett bifall till regeringens förslag innebär att bidraget kommer att räknas upp med ett mindre belopp.

Institutet har hemställt om bidrag med 650 000 kr., vilket således innebär en uppräkning med 438 000 kr. i förhållande till bidraget för innevarande budgetår.

Motionsyrkandena innehåller följande. I envar av motionerna Kr253 (c), Kr254 (vpk) yrkande 1 och Kr313 (m) yrkande 1 föreslås att bidrag till Immigrantinstitutet skall utgå med 450 000 kr. I motion Kr254 föreslås en uppräkning av anslaget med 238 000 kr. som en följd av bidragsförslaget. I motion Kr235 (fp) framställs ett förslag som syftar till att Immigrantinstitutet skall få större resurser. Också lokalfrågan tas upp i motionen. Slutligen framställs i motion Kr254 även ett yrkande om ett projektbidrag för att lösa Immigrantinstitutets lokalfråga (yrkande 2).

Med hänsyn till den bedömning av Immigrantinstitutets verksamhet som utskottet gjort tidigare (se främst KrU 1986/87:12 s. 23–24) och till att det inte inträffat någon omständighet som ger anledning till en ändrad bedömning samt till att Immigrantinstitutet kan antas ha behov av ett större stöd än vad som följer av regeringens förslag tillstyrker utskottet att – med anledning av motionerna Kr235 i här aktuell del, Kr253, Kr254 yrkande 1 i motsvarande del och Kr313 yrkande 1 – det för bidrag till Immigrantinstitutets verksamhet budgetåret 1988/89 under förevarande anslag beräknas 100 000 kr. mer än för innevarande budgetår eller således 312 000 kr. Utskottet förordar – med anledning av motion Kr254 yrkande 1 i denna del – att det vid medelsanvisningen sker en uppräkning, som bör bestämmas till 100 000 kr., för att tillgodose det ökade medelsbehovet.

Utskottet vill i sammanhanget framhålla att en mer definitiv ställning till frågan om fortsatt statligt stöd till Immigrantinstitutet – och till frågan om från vilket eller vilka anslag ett sådant stöd skall utgå – får tas i samband med prövningen av arkivutredningens förslag, vilket kommer att framläggas inom kort.

Utskottet anser att det inte bör utgå något särskilt statsbidrag för att lösa Immigrantinstitutets lokalfrågor. Motion Kr254 yrkande 2 samt motion Kr235 i motsvarande del avstyrks därför.

Utskottet tillstyrker förslaget i propositionen att anslagsposten Till regeringens disposition bestäms till 3 230 000 kr.

Liksom under tidigare år yrkas i en motion att riksdagen skall begära förslag om upprättande av ett *kurdiskt kulturcentrum* i Sverige. Även i den i år väckta motionen, Kr305 (vpk), hänvisas till att det i Frankrike har inrättats ett sådant centrum. Motionärerna medger att Sverige gjort mycket för att stödja det kurdiska språkets utveckling. De menar emellertid att statsmakterna även bör ta initiativet till och ställa medel till förfogande för att starta ett kurdiskt kulturcentrum.

Utskottet hänvisar till sina överväganden förra året, då ett likartat yrkande

framställdes (KrU 1986/87:12 s. 25). Utskottet erinrade bl.a. om att utskottet år 1986 – i yttrande till socialförsäkringsutskottet över motionsyrkanden med samma innehåll som det nu aktuella – hänvisat till att en i proposition 1985/86:98 om invandrarpolitiken föreslagen omläggning av statsbidragen till invandrarnas organisationer bl.a. hade till syfte att organisationerna utan alltför detaljerade statsbidragsföreskrifter borde vara fria att själva bedöma vilken verksamhet man ville prioritera (KrU 1985/86:5 y). Socialförsäkringsutskottet följde kulturutskottets förslag i sitt av riksdagen godkända betänkande SfU 1985/86:20. Med hänvisning till det anförda och till vad utskottet förra året anförde om insatser för att främja det kurdiska språket avstyrker utskottet motionen.

I en annan motion, Kr321 av Alf Svensson (c), framställs krav på att riksdagen skall begära dels att regeringen i lämpliga europeiska samarbetsorgan tar initiativ till bildandet av ett *europeiskt kulturcentrum för den zigenska kulturen* (yrkande 1), dels att förslag skall läggas fram om inrättande av ett *svenskt kulturcentrum för den zigenska kulturen* (yrkande 2).

Utrikesutskottet anförde i slutet av förra året följande i sitt av riksdagen godkända betänkande UU 1987/88:13 med anledning av en motion med i allt väsentligt samma innehåll som yrkande 1 i den nu behandlade motionen.

Utskottet delar uppfattningen att det är önskvärt att vidmakthålla och vidareutveckla det zigenska språket samt göra det möjligt för zigenare att bevara sin kultur. Av bakgrundsbeskrivningen framgår att regeringen genom olika projekt försökt stödja de zigenska grupperna i deras strävanden att slå vakt om sin kultur. Utbildning, såväl svensk som zigensk, är här av stor betydelse.

Det finns inget zigenskt kulturcentrum i Sverige men däremot i Finland och i andra europeiska länder.

Ett europeiskt kulturcentrum skulle säkerligen kunna spela en viktig roll i bevarandet av den zigenska kulturen i de europeiska länderna. Det bör dock, enligt utskottets uppfattning, ankomma på de olika zigenska samarbetsorganisationer som finns att gemensamt lägga grunden för ett ställningstagande till ett dylikt kulturcentrum baserat på det arbete härvidlag som redan utförts i olika länder.

Den i betänkandet behandlade motionen avstyrktes således.

Kulturutskottet ansluter sig till den i det redovisade betänkandet gjorda bedömningen. Utskottet vill nämna att det i betänkandet finns en redovisning för bl.a. zigenarnas utbredning i Europa och för insatser i Sverige för gruppen. Kulturutskottet anser, liksom då det gäller frågan om ett kurdiskt kulturcentrum, att det inte ankommer på statsmakterna att ta initiativet till inrättandet av ett sådant centrum.

I enlighet med det anförda avstyrker utskottet motion Kr321.

Utskottet hemställer

1. beträffande *beräknande av medel till statens kulturråds disposition för utvecklingsverksamhet inom kulturområdet*
att riksdagen med anledning av proposition 1987/88:100 och med bifall till motion 1987/88:Kr261 yrkande 2 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget skall beräknas 12 600 000 kr.,

2. beträffande *dispositionen av den under mom. 1 angivna anslagsposten*
att riksdagen med anledning av proposition 1987/88:100, med bifall till motion 1987/88:Kr320 och med avslag på motion 1987/88:Kr276 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

3. beträffande *beräknande av medel för Immigrantinstitutets verksamhet*
att riksdagen med anledning av proposition 1987/88:100 samt motionerna 1987/88:Kr235 i motsvarande del, 1987/88:Kr253, 1987/88:Kr254 yrkande 1 i motsvarande del och 1987/88:Kr313 yrkande 1 beslutar att för angivna ändamål under anslaget skall beräknas 312 000 kr.,

4. beträffande *beräknande av medel för anslagsposten Till regeringens disposition*
att riksdagen med bifall till proposition 1987/88:100 för angivna ändamål under anslaget beräknar 3 230 000 kr.,

5. beträffande *medelsanvisningen*
att riksdagen med anledning av proposition 1987/88:100, med bifall till motion 1987/88:Kr261 yrkande 2 i motsvarande del och med anledning av motion 1987/88:Kr254 yrkande 1 i motsvarande del till *Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m.* för budgetåret 1988/89 anvisar ett reservationsanslag av 17 687 000 kr.,

6. beträffande *Immigrantinstitutets lokalfråga*
att riksdagen avslår motionerna 1987/88:Kr235 i motsvarande del och 1987/88:Kr254 yrkande 2,

7. beträffande *kurdiskt kulturcentrum*
att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr305,

8. beträffande *zigenskt kulturcentrum*
att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr321.

5. Bidrag till samisk kultur

Regeringen har under punkt F 4 (s. 375–376) föreslagit riksdagen att till Bidrag till samisk kultur för budgetåret 1988/89 anvisa ett anslag av 2 631 000 kr.

Motion

1987/88:Kr312 av Anders Castberger (fp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att en individbestämd samisk folkräkning i Sverige bör komma till stånd.

Utskottet

Utskottet har inte något att erinra mot regeringens förslag till medelsanvisning.

I detta sammanhang behandlar utskottet motion Kr312 (fp). Motionären vill att en individbestämd samisk folkräkning skall komma till stånd.

Enligt vad utskottet inhämtat övervägs den av motionären aktualiserade

frågan inom samerättsutredningen (Ju 1983:05). Motionen bör därför inte föranleda någon åtgärd av riksdagen.

Utskottet hemställer

1. beträffande *medelsanvisningen*

att riksdagen till *Bidrag till samisk kultur* för budgetåret 1988/89 anvisar ett anslag av 2 631 000 kr.,

2. beträffande *en individbestämd samisk folkräkning*

att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr312.

Ersättningar och bidrag till konstnärer

6. Visningsersättning åt bild- och formkonstnärer

Regeringen har under punkt F 5 (s. 377 378) föreslagit riksdagen att till Visningsersättning åt bild- och formkonstnärer för budgetåret 1988/89 anvisa ett anslag av 33 169 000 kr.

Motioner

1987/88:Kr241 av Lars Werner m.fl. (vpk) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om avtal med Konstnärernas riksorganisation om förhandlingsrätt gällande visningsersättning.

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ett beräkningssystem för visningsersättning,

3. att riksdagen beslutar att till Visningsersättning åt bild- och formkonstnärer för budgetåret 1988/89 ansla 4 000 000 kr. utöver vad regeringen har föreslagit.

1987/88:Kr242 av Olof Johansson m.fl. (c) vari yrkas

12. att riksdagen till nytt anslag Utställningsersättning för utställningar inom föreningslivet anvisar 5 000 000 kr.,

13. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om inrättande av en föreningsfond för administration m.m. av en utställningsersättning.

1987/88:Kr266 av Lars Werner m.fl. (vpk) vari yrkas

1. att riksdagen för budgetåret 1988/89 såsom ett nytt anslag anslår 5 000 000 kr. för utställningar inom föreningslivet.

2. att riksdagen uttalar sig för att en föreningsfond bildas för administration m.m. av ersättningen, i enlighet med vad som anförts i motionen.

1987/88:Kr267 av Karl Boo m.fl. (c) vari yrkas

4. att riksdagen till F 5. Visningsersättning åt bild- och formkonstnärer anvisar ett i förhållande till regeringens förslag med 3 834 000 kr. förhöjt anslag på 37 003 000 kr.

Från anslaget utgår ersättning till bild- och formkonstnärer för att deras verk i offentliga institutioners ägo visas för allmänheten eller används på annat allmännyttigt sätt (visningsersättning).

Vid budgetbehandlingen för innevarande budgetår skedde en kraftig förstärkning av visningsersättningen, nämligen med 10 milj. kr. till 32 203 000 kr. I sammanhanget tog regering och riksdag ställning till den länge diskuterade frågan om statens ansvar för utställningsersättning, dvs. ersättning till konstnären för utställning av verk som är i hans ägo. Sådan ersättning har utgått i ca tio år i samband med utställningar som anordnas av statliga institutioner. I frågan om ansvar för utställningsersättning i andra fall innebär det angivna ställningstagandet att staten inte skulle påta sig något särskilt ansvar. Motiveringen härför framgår av proposition 1986/87:100 bil. 10 (s. 340-341) och KrU 1986/87:12 (s. 27). I det följande behandlar utskottet bl.a. vissa motionsyrkanden om utställningsersättning.

Med beaktande av den väsentliga höjning av visningsersättningen som skedde förra året tillstyrker utskottet regeringens förslag till medelsanvisning. Detta innebär att anslaget räknas upp med ca 3 % eller således lika mycket som andra liknande anslag. Yrkande 4 i motion Kr267 (c), vari yrkas en ytterligare uppräkning av anslaget med 3 834 000 kr., samt yrkande 3 i motion Kr241 (vpk), vari yrkas en ytterligare uppräkning med 4 milj. kr., avstyrks således.

I sistnämnda motion, Kr241, tas också upp frågor om förhandlingsrätt för Konstnärernas riksorganisation om visningsersättning och om ett beräkningssystem för denna (yrkande 1 och 2).

Förra året avstyrkte utskottet med hänvisning till pågående arbete inom upphovsrättsutredningen motionsyrkanden med ett likartat innehåll (KrU 1986/87:12 s. 29). Utskottet, som hänvisar till vad som redovisades i sammanhanget, avstyrker de nu aktuella motionsyrkandena.

I motionerna Kr242 (c) och Kr266 (vpk) föreslås att det skall anvisas medel under ett nytt anslag för utställningsersättning för utställningar inom föreningslivet och att en särskild fond skall inrättas för administrationen av ersättningen.

Utskottet finner inte skäl ompröva sitt ställningstagande till frågan om ett statligt ansvar för utställningsersättning (se KrU 1986/87:12 s. 27). Motionsyrkandena avstyrks därför (Kr242 yrkandena 12 och 13 samt Kr266).

Utskottet hemställer

1. beträffande *medelsanvisningen*

att riksdagen med bifall till proposition 1987/88:100 och med avslag på motion 1987/88:Kr241 yrkande 3 och 1987/88:Kr267 yrkande 4 till *Visningsersättning åt bild- och formkonstnärer* för budgetåret 1988/89 anvisar ett anslag av 33 169 000 kr.,

2. beträffande *förhandlingar om visningsersättningens storlek m.m.*

att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr241 yrkandena 1 och 2,

3. beträffande *statens ansvar för utställningsersättning i vissa fall*

att riksdagen avslår motionerna 1987/88:Kr242 yrkandena 12 och 13 och 1987/88:Kr266.

Regeringen har under punkt F 6 (s. 378–381) föreslagit riksdagen att till Bidrag till konstnärer för budgetåret 1988/89 anvisa ett reservationsanslag av 17 397 000 kr.

Motioner

1987/88:Kr222 av Bengt Westerberg m.fl. (fp) vari yrkas

3. att riksdagen till Bidrag till konstnärer (F 6) för budgetåret 1988/89 anvisar 3,7 milj. kr. utöver vad regeringen föreslagit.

1987/88:Kr224 av Jan-Erik Wikström m.fl. (fp, c) vari yrkas

1. att riksdagen godkänner de i motionen förordade riktlinjerna för inrättande av Sveriges komponistfond och Sveriges musikerfond den 1 juli 1988,

2. att riksdagen under ett nytt anslag under åttonde huvudtiteln till Sveriges komponistfond för budgetåret 1988/89 anvisar ett reservationsanslag av 1 975 00 kr.,

3. att riksdagen under ett nytt anslag under åttonde huvudtiteln till Sveriges musikerfond för budgetåret 1988/89 anvisar ett reservationsanslag av 725 000 kr.

1987/88:Kr267 av Karl Boo m.fl. (c) vari yrkas

5. att riksdagen till F 6. Bidrag till konstnärer anvisar ett i förhållande till regeringens förslag med 3 200 000 kr. förhöjt anslag på 20 597 000 kr. varvid förhöjningen fördelas med 1 700 000 kr. till ersättning för biblioteksmusik och med 1 500 000 kr. för insatser inom filmområdet.

Utskottet

Från anslaget kan för närvarande utgå bidrag i form av konstnärsbidrag eller projektbidrag (se prop. s. 378).

År 1985 avgav konstnärsnämnden en promemoria, Ersättning för biblioteksmusik, med förslag om kollektiv ersättning till upphovsmän och artister på musikområdet för bibliotekens utlåning av noter och fonogram. Förslagen har upprepats av konstnärsnämnden, senast i dess anslagsframställning för nästa år. Enligt promemorian bör ersättning tillföras två särskilda fonder, Sveriges komponistfond och Sveriges musikerfond. Ersättningen för beståndet av noter skulle i sin helhet disponeras för komponisternas räkning medan ersättningen för beståndet av fonogram skulle delas lika mellan upphovsmän och utövande musiker och sångare. Konstnärsnämndens arbetsgrupper för upphovsmän på musikområdet och för musiker och sångare skulle ombildas till styrelser för fonderna. Beträffande det närmare innehållet i förslagen hänvisar utskottet till promemorian.

Regeringen överlämnade hösten 1985 konstnärsnämndens promemoria till upphovsrättsutredningen (Ju 1976:02). Promemorian behandlas i anslutning till andra aktuella frågor om biblioteksersättning (se KrU 1986/87:12 s. 31).

I budgetpropositionen anför kulturministern med anledning av konstnärsnämndens förslag följande.

Utan att ha för avsikt att föregripa upphovsrättsutredningens ställningstaganden i näraliggande frågor finner jag det befogat att vid avvägningen mellan olika konstnärsgruppers stödbehov ta särskild hänsyn till att tonsättare och fonogramartister för närvarande inte ersätts för det utnyttjande av deras verk och prestationer som den fria biblioteksutlåningen innebär. Jag förordar mot den bakgrunden att konstnärsnämnden fr.o.m. nästa budgetår får disponera en särskild anslagspost för insatser i friare former till förman för nämnda konstnärsgrupper. Det bör ankomma på regeringen att utfärda närmare föreskrifter för verksamheten. På samma sätt som i fråga om visningsersättningen bör regeringen därvid avstå från att detaljreglera medelsanvändningen. Uttalandena i 1987 års budgetproposition (prop. 1986/87:100 bil. 10 s. 342–344) angående vikten av ökad koncentration i stödinsatserna för landets bildkonstnärer bör dock kunna göras gällande även i detta sammanhang.

Kulturministern anför vidare bl.a. att han inte är beredd att biträda förslagen att inrätta särskilda fonder och att ombilda konstnärsnämndens arbetsgrupper till fondstyrelser. Han anför också att de medel som föreslås för särskilda insatser för tonsättare och fonogramartister inte är direkt relaterade till bibliotekens innehav eller utlåning av musikalier utan att medlens storlek bestäms efter en allmän rimlighetsbedömning. En anslagspost om 1 milj. kr. för ändamålet föreslås.

I motion Kr224 (fp. c) framställs yrkanden som i allt väsentligt överensstämmer med konstnärsnämndens förslag i här aktuell del. Motionärerna vill att fonderna för nästa budgetår skall tillföras följande belopp, nämligen Sveriges komponistfond 1 975 000 kr. och Sveriges musikerfond 725 000 kr. Även i motion Kr267 (c) (yrkande 5 delvis) framställs ett yrkande som syftar till att fullfölja konstnärsnämndens förslag till ersättning till tonsättare och fonogramartister. Det yrkas att anslaget för ändamålet skall tillföras 1 700 000 kr. utöver det belopp om 1 000 000 kr. som beräknas i propositionen. Totalt föreslås således i här aktuellt avseende samma belopp som i motion Kr224.

Utskottet ansluter sig till det synsätt som kommer till uttryck i såväl propositionen som motionerna av innehåll att det är motiverat att tonsättare och fonogramartister tillförs ökade medel. Eftersom upphovsrättsutredningens arbete inte bör föregripas är utskottet inte berett att slå fast den ersättningsprincip som ligger bakom förslagen i motion Kr224 utan ansluter sig till den lösning som föreslås i propositionen. En särskild anslagspost under anslaget bör således föras upp för nästa budgetår för särskilda insatser för tonsättare och fonogramartister. Utskottet godtar även förslaget i propositionen om anslagspostens storlek, 1 milj. kr. Det sagda innebär att motionerna Kr224 och Kr267 yrkande 5 i motsvarande del avstyrks.

Enligt propositionen beräknas en anslagshöjning av 300 000 kr. för att ge nämnden möjligheter att i bidragsgivningen särskilt beakta dansarnas utsatta situation. I motion Kr222 (fp) föreslås att dansare, koreografer och danspedagoger skall tillföras särskilt stöd med ytterligare 700 000 kr. (yrkande 3 delvis).

Med beaktande av att regeringen även under anslaget F 16. Bidrag till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner framlagt förslag som syftar till att förstärka dansens ställning i vårt land tillstyrker utskottet regeringens förslag och avstyrker motionsyrkandet.

T.o.m. budgetåret 1983/84 disponerade konstnärsnämnden särskilda medel för projekt på filmområdet. Därefter överfördes bidragsgivningen till Svenska filminstitutet, där fördelningen görs av garantinämnden för kortfilm. I sin anslagsframställning har konstnärsnämnden begärt 1 500 000 kr. för insatser på filmområdet. En konstruktion med fondbildning motsvarande den ovan redovisade på musikområdet föreslås.

I motion Kr267 (c) yrkas en medelsuppräkning av angivna storlek under förevarande anslag för att tillgodose ifrågavarande ändamål på filmområdet.

Utskottet har inhämtat att konstnärsnämnden under förra budgetåret fördelat sammanlagt 784 000 kr. i konstnärsbidrag till filmare och 110 000 kr. till två filmprojekt. Vidare vill utskottet framhålla att gällande författningsbestämmelser ger utrymme för att även låta författare av filmmanus få bidrag från det här aktuella anslaget. Med hänvisning härtill och då överflyttningen av vissa resurser till Svenska filminstitutet har skett för att motverka administrativt dubbelarbete avstyrker utskottet motionen i här aktuell del (yrkande 5 delvis).

I den ovan behandlade motionen Kr222 (fp) yrkas en särskild uppräkning av anslaget utöver det belopp om 700 000 kr. till danskonstnärer som ovan redovisats. Motionärerna yrkar en höjning med 3 milj. kr., vartill kommer 1 milj. kr. som frigörs genom förslaget i motion Kr224 om bidrag till fonder på musikområdet. Av det sålunda framräknade beloppet om totalt 4 milj. kr. bör 2 milj. kr. fördelas i stort sett likformigt till de grupper som får stöd under anslaget, 1 milj. kr. beräknas till musiker och sångare, som torde få endast en mindre del från Sveriges musikerfond, samt 1 milj. kr. beräknas till andra scen- och filmkonstnärer än de som tillhör danskonstnärsgruppen.

Med hänsyn till den icke obetydliga satsning som enligt propositionsförslaget görs på bidrag till tonsättare, fonogramartister och dansare samt till att en uppräkning av anslaget innefattas i detta förslag avstyrker utskottet motionen i denna del (yrkande 3 delvis).

Utskottet hemställer

1. beträffande *särskilda insatser för tonsättare och fonogramartister*
att riksdagen med bifall till proposition 1987/88:100 och med avslag på motion 1987/88:Kr224 och motion 1987/88:Kr267 yrkande 5, båda motionerna i motsvarande del, beslutar att för angivna ändamål under anslaget skall beräknas 1 000 000 kr.,

2. beträffande *beräknande av särskilda medel för stöd till danskonstnärer*
att riksdagen med bifall till proposition 1987/88:100 och med avslag på motion 1987/88:Kr222 yrkande 3 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget skall beräknas 300 000 kr..

3. beträffande *beräknande av särskilda medel för insatser inom filmområdet*
att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr267 yrkande 5 i motsvarande del,

4. beträffande *särskild uppräkning av anslaget*
att riksdagen med anledning av proposition 1987/88:100 och med avslag på motion 1987/88:Kr222 yrkande 3 i motsvarande del beslutar att medel inte skall beräknas under anslaget för angivna ändamål,

5. beträffande *medelsanvisningen*
att riksdagen med bifall till proposition 1987/88:100 och med avslag på motionerna 1987/88:Kr222 yrkande 3, 1987/88:Kr224 och 1987/88:Kr267 yrkande 5, samtliga motioner i motsvarande del, till *Bidrag till konstnärer* för budgetåret 1988/89 anvisar ett reservationsanslag av 17 397 000 kr.

8. Inkomstgarantier för konstnärer

Regeringen har under punkt F 7 (s. 381–382) föreslagit riksdagen att till Inkomstgarantier för konstnärer för budgetåret 1988/89 anvisa ett förslagsanslag av 7 275 000 kr.

Motioner

1987/88:Kr222 av Bengt Westerberg m.fl. (fp) vari yrkas

4. att riksdagen till Inkomstgarantier för konstnärer (F 7) för budgetåret 1988/89 anvisar 525 000 kr. utöver vad regeringen föreslagit.

1987/88:Kr242 av Olof Johansson m.fl. (c) vari yrkas

10. att riksdagen beslutar medge att regeringen bemyndigar konstnärsnämnden att under en treårsperiod fördela ytterligare 20 inkomstgarantier,

11. att riksdagen till F 7. Inkomstgarantier för konstnärer anvisar ett i förhållande till regeringens förslag med 600 000 kr. förhöjt anslag av 7 875 000 kr.

Utskottet

De medel som anvisas under anslaget är avsedda för inkomstgarantier för konstnärer. Sådan garanti kan beviljas konstnärer som står för konstnärlig verksamhet av hög kvalitet och stor betydelse för svenskt kulturliv. Beslut om innehavare av inkomstgaranti fattas av regeringen efter gemensamt förslag av konstnärsnämnden och styrelsen för Sveriges författarfond eller efter yttrande av dessa organ.

Inkomstgaranti kan uppgå till högst fem gånger basbeloppet enligt lagen om allmän försäkring. Basbeloppet för i år är 25 800 kr. Således uppgår garantins maximibelopp för år 1988 till 129 000 kr. Maximibeloppet minskas med innehavarens årsinkomst upp till ett basbelopp och med 75 % av årsinkomsten i övrigt.

Antalet inkomstgarantier för innevarande budgetår har av regeringen fastställts till 127. Medel har anvisats som ger utrymme för att utse ytterligare en person till innehavare av sådan garanti. I propositionen förordas att

ytterligare två garantirum skall inrättas, varav ett är avsett för en avgående innehavare av tidsbegränsad lärartjänst inom högre konstnärlig utbildning och ett är avsett för f.d. chefen för moderna museet, professor Pontus Hultén.

I två motioner framställs yrkanden om en ökad medelsanvisning som ger utrymme för att inrätta fler garantirum, nämligen i motion Kr222 (fp) sju garantirum och i motion Kr242 (c) åtta garantirum. Därjämte vill motionärerna bakom sistnämnda motion att riksdagen skall medge att det under en treårsperiod får inrättas ytterligare 20 inkomstgarantier eller således 12 garantier utöver dem som omfattas av medelsberäkningen för nästa budgetår.

Utskottet anser med hänsyn till behovet av återhållsamhet med statsutgifter att det inte är möjligt att förorda en medelsanvisning utöver den som regeringen föreslagit och som ger utrymme för inrättande av ytterligare ett garantirum. Eftersom inte heller budgetprövningen för kommande budgetår bör föregripas, avstyrks samtliga motionsyrkanden.

Utskottet hemställer

1. beträffande *medelsanvisningen*

att riksdagen med bifall till proposition 1987/88:100 och med avslag på motion 1987/88:Kr222 yrkande 4 samt motion 1987/88:Kr242 yrkande 10 i motsvarande del och yrkande 11 till *Inkomstgarantier för konstnärer* för budgetåret 1988/89 anvisar ett förslagsanslag av 7 275 000 kr.,

2. beträffande *inrättande av ytterligare garantirum under kommande budgetår*

att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr242 yrkande 10 i motsvarande del.

9. Ersättning åt författare m.fl. för utlåning av deras verk genom bibliotek m.m. Ersättning till rättighetshavare på musikområdet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkterna F 8 och F 9 (s. 382–385) och hemställer

1. att riksdagen till *Ersättning åt författare m.fl. för utlåning av deras verk genom bibliotek m.m.* för budgetåret 1988/89 anvisar ett förslagsanslag av 50 677 000 kr.,

2. att riksdagen till *Ersättning till rättighetshavare på musikområdet* för budgetåret 1988/89 anvisar ett anslag av 3 000 000 kr.

Stockholm den 22 mars 1988

På kulturutskottets vägnar

Ingrid Sundberg

Närvarande: Ingrid Sundberg (m), Ing-Marie Hansson (s), Catarina Rönnung (s), Maja Bäckström (s), Jan-Erik Wikström (fp), Karl Boo (c), Berit Oscarsson (s), Lars Ahlmark (m), Anders Nilsson (s), Margareta Mörck (fp), Gunnel Liljegren (m), Erkki Tammenoksa (s), Alexander Chrisopoulos (vpk), Claes Rensfeldt (s) och Stina Gustavsson (c).

Reservationer

1. De kulturpolitiska målen (punkt 1, mom. 1)

Ingrid Sundberg (m), Jan-Erik Wikström (fp), Karl Boo (c), Lars Ahlmark (m), Margareta Mörck (fp), Gunnel Liljegren (m) och Stina Gustavsson (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 5 börjar med "Då utskottet" och slutar med "avstyrks således" bort ha följande lydelse:

Det råder fortfarande enighet om de åtta kulturpolitiska mål som fastställdes år 1974. Under årens lopp och särskilt på 1980-talet har emellertid i olika sammanhang, bl.a. i riksdagsmotioner, framställts krav på en komplettering av målen med andra sådana. Utskottet anser nu tiden vara inne att närmare pröva om så skall ske. I första hand bör prövas om de i motionerna av företrädare för moderata samlingspartiet och folkpartiet förordade målen om konstnärlig kvalitet och om rimliga arbetsvillkor för landets fritt arbetande konstnärer bör fastställas som mål så att totalt tio kulturpolitiska mål kommer att gälla. Det är naturligt att det också sker en prövning av lämpligheten att slå fast ett mål som framhäver vikten av mångfald och variation i kulturyttringarna.

Genom önskemålet om överväganden i ovan angivna hänseenden aktualiseras också behovet av en översyn av de ursprungliga kulturpolitiska målen så till vida att detaljutformningen av dem kan behöva granskas i ljuset av den kulturpolitiska utvecklingen sedan 1974. Utskottet förordar att så sker. Vad som härvid kan vara av särskilt intresse är att mot bakgrund av centerpartimotioner i år och förra året pröva om formuleringen rörande det kulturpolitiska decentraliseringsmålet bör jämkas så att det klarare än vad som nu är fallet framgår att även Stockholmsbaserade institutioner kan ha ett ansvar för att bedriva kulturverksamhet på andra orter.

Självfallet måste den av utskottet förordade översynen ske under medverkan av företrädare för riksdagspartierna. Det får dock ankomma på regeringen att pröva i vilken ordning översynen skall ske.

Vad utskottet anfört med anledning av motion Kr222 (fp) yrkande 1 och motion Kr238 (m) yrkande 1 bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Motion Kr268 (vpk) yrkande 1 avstyrks.

dels att moment 1 i utskottets hemställan i punkt 1 bort ha följande lydelse:

> 1. beträffande *de kulturpolitiska målen*
>
> att riksdagen med anledning av motionerna 1987/88:Kr222 yrkande 1, 1987/88:Kr238 yrkande 1 och med avslag på motion 1987/88:Kr268 yrkande 1 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

2. De kulturpolitiska målen (punkt 1, mom. 1)

Alexander Chrisopoulos (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 5 börjar med "Då utskottet" och slutar med "avstyrks således" bort ha följande lydelse:

I partimotion Kr268 (yrkande 1) vill vpk att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om riktlinjer för kulturpolitiken.

Motionärerna utvecklar utförligt sina synpunkter. Utskottet delar motionärernas uppfattning. Detta innebär också att utskottet godtar de slutsatser motionärerna kommer fram till. Utskottet anser därför att riksdagen bör ställa sig bakom riktlinjer för kulturpolitiken innebärande åtgärder för

att utveckla och stödja kulturyttringar som vänder sig mot förtryck och degradering av människan och i stället genom sitt motstånd bidrar till en fri och allsidig utveckling,

att därvid särskilt stödja den kulturella kampen för de utsatta grupper som har särskilda erfarenheter och behov, vilket förutsätter klassamhällets nedbrytande,

att främja såväl bevarandet och utvecklingen av vårt mänskliga och nationella kulturarv som de nya kulturella strömningar som till varje tid bryter fram som uttryck för nya generationers erfarenheter och kamp,

att skapa bättre villkor för utövande konstnärer på alla kulturområden, för amatörer och grupper samt för den mångsidiga kulturverksamhet som bedrivs av folkbildningsorganisationer och andra folkrörelser, på arbetsplatser och i bostadskvarter,

att verka för alla människors delaktighet och medskapande i kulturen från barn- och ungdomsåren och framåt under skoltiden, i arbetslivet och under pensionsåren,

att genom sin allmänna ideologiska och politiska kamp bekämpa de beroendeförhållanden och förtrycksformer, som i klassamhället drabbar konst och kultur och skapa utrymme och möjligheter för ett fritt konstnärligt och kulturellt skapande.

Utskottet tillstyrker således motion Kr268 (vpk) yrkande 1. Motionerna Kr222 (fp) yrkande 1 och Kr238 (m) yrkande 1 avstyrks.

dels att moment 1 i utskottets hemställan i punkt 1 bort ha följande lydelse:

> 1. beträffande *de kulturpolitiska målen*
>
> att riksdagen med bifall till motion 1987/88:Kr268 yrkande 1 och med avslag på motionerna 1987/88:Kr222 yrkande 1 och 1987/88:Kr238 yrkande 1 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

3. Statsutgifterna för kulturändamål m.m. (punkt 1, mom. 2)

Karl Boo och Stina Gustavsson (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar med "Det är" och på s. 7 slutar med "yrkande 1)" bort ha följande lydelse:

Utskottet ansluter sig till uppfattningen i motion Kr242 (c) att det är

angeläget att det snarast kommer till stånd en ingående analys av kulturens ekonomiska villkor i vårt land. Enligt utskottets mening bör en sådan analys ligga till grund för formulering av långsiktiga handlingslinjer. Möjligheterna att finna kompletterande finansieringskällor för kulturen bör därvid också prövas. Utskottet biträder också förslaget i motionen att det skall fastställas ett kulturellt enprocentsmål för år 2000.

dels att moment 2 i utskottets hemställan i punkt 1 bort ha följande lydelse:

2. beträffande *statsutgifterna för kulturändamål m.m.*

att riksdagen med anledning av motion 1987/88:Kr242 yrkande 1 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

4. Amerikaniseringens effekter (punkt 1, mom. 4)

Alexander Chrisopoulos (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 8 börjar med "Efter förslag" och slutar med "riksdagens åtgärd" bort ha följande lydelse:

Amerikaniseringen av det svenska samhället sker i olika former och i både stor och liten omfattning och mer eller mindre seriöst utan att man egentligen märker det.

Det finns i dag ingen forskning som belyser hur vårt lands befolkning påverkas av denna amerikanisering. Det är, som föreslås i motionen, nödvändigt att forskning om amerikaniseringens effekter på det svenska samhället sätts i gång. Medel bör därför anvisas för forskning inom detta område. Regeringen bör förelägga riksdagen förslag till medelsanvisning för sådan forskning som anges i motionen. Vad utskottet sålunda anfört bör riksdagen med anledning av motion Kr216 (vpk) som sin mening ge regeringen till känna.

dels att moment 4 i utskottets hemställan i punkt 1 bort ha följande lydelse:

4. beträffande *amerikaniseringens effekter*

att riksdagen med anledning av motion 1987/88:Kr216 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

5. Fördelningen av offentligt kulturstöd (punkt 1, mom. 5)

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Gunnel Liljegren (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 8 börjar med "Det finns" och slutar med "(yrkande 3)" bort ha följande lydelse:

Då det gäller *fördelningen av offentligt kulturstöd* ansluter sig utskottet till synpunkterna i motion Kr238 (m). För att skiftande värderingar och ambitioner inom kulturlivet skall kunna göra sig gällande måste många självständiga organ fördela offentligt kulturstöd.

Utskottet tillstyrker således motion Kr238 yrkande 3.

dels att moment 5 i utskottets hemställan i punkt 1 bort ha följande lydelse:

5. beträffande *fördelningen av offentligt kulturstöd*

att riksdagen med bifall till motion 1987/88:Kr238 yrkande 3 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

6. Anslagssystem m.m. (punkt 1, mom. 6)

Karl Boo och Stina Gustavsson (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 9 börjar med "Utskottet erinrar" och slutar med "(yrkande 1)" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar motionärernas uppfattning att det är motiverat att en översyn görs av anslagssystem och organisation på kulturområdet. Därvid bör bl.a. den i motionen angivna modellen övervägas. Vad utskottet anfört bör riksdagen med anledning av motion Kr267 (c) yrkande 1 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att moment 6 i utskottets hemställan i punkt 1 bort ha följande lydelse:

6. beträffande *anslagssystem m.m.*
att riksdagen med anledning av motion 1987/88:Kr267 yrkande 1 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

7. Sponsring (punkt 1, mom. 7)

Ingrid Sundberg (m), Jan-Erik Wikström (fp), Karl Boo (c), Lars Ahlmark (m), Margareta Mörck (fp), Gunnel Liljegren (m) och Stina Gustavsson (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 9 börjar med "Utskottet vidhåller" och på s. 10 slutar med "(yrkande 4)" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser nu, liksom åren 1984–1987 (KrU 1983/84:18 s. 8, KrU 1984/85:16 s. 13, KrU 1985/86:18 res. 13 och KrU 1986/87:12 res. 6) att gåvor, donationer och depositioner vilka ej är förenade med belastande villkor samt en riktigt utformad sponsorverksamhet som ej står i strid med de kulturpolitiska målen bör välkomnas inom kulturområdet. Sådant stöd kan ge ökat utrymme för exempelvis gästspel, internationellt utbyte och inköp av eljest svåröverkomliga nyförvärv.

Viss försiktighet måste naturligtvis iakttas då det gäller stöd till basresurserna för kulturinstitutioner. Stat eller kommun får nämligen inte bli bundna av att fortsätta en verksamhet eller att hålla den på viss nivå som en följd av att en sponsor drar tillbaka sitt stöd.

Det sagda hindrar naturligtvis inte att det finns fall där stöd till en basresurs bör kunna accepteras. Om en huvudman bedömer att den aktuella verksamheten är kulturpolitiskt motiverad och att det budgetmässigt kommer att bli möjligt att efter en tid fortsätta verksamheten utan sådant stöd utifrån, kan det enligt utskottets mening inte finnas några vägande invändningar mot ett sponsorskap. I ett sådant fall leder sponsringen till att utbyggnaden av basresursen tidigareläggs, vilket måste hälsas med tillfredsställelse.

I enlighet med det anförda avstyrker utskottet motion Kr268 (vpk), såvitt däri förordas ett uttalande om att sponsring ej bör förekomma inom kulturlivet (yrkande 4).

Vad utskottet anfört om sponsring bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna med anledning av motion Kr238 (m) yrkande 4.

dels att moment 7 i utskottets hemställan i punkt 1 bort ha följande lydelse:

7. beträffande *sponsring*

att riksdagen med anledning av motion 1987/88:Kr238 yrkande 4 och med avslag på motion 1987/88:Kr268 yrkande 4 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

8. Sponsring (punkt 1, mom. 7)

Alexander Chrisopoulos (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 9 börjar med "Utskottet vidhåller" och på s. 10 slutar med "(yrkande 4)" bort ha följande lydelse:

Då det gäller s.k. sponsorverksamhet vill utskottet anföra följande.

Näringslivet visar ett allt större intresse av att avsätta kapital för kulturändamål. Motiven för detta är att skaffa en kulturprofil, som kan ge ett bättre anseende hemma och utomlands. Vidare kan näringslivet genom sponsring öka kontrollen över kulturlivet genom att olika kultursatsningar görs beroende av företagens tycke och smak.

Uppkäftiga experiment, politiska manifestationer, kollektiva arbetarspel med stark dagsaktualitet skulle knappast få bidrag från näringslivet. Snarare ligger den trendmässiga och spektakulära kulturen i företagens intresse. I motsats till de statliga kulturanslagen med sina övergripande prioriteringar och allsidiga satsningar, som utgår från i demokratisk ordning beslutade kulturprogram, är kapitalets sponsring i sin ensidighet och målinriktning ett oerhört hot mot den konstnärliga friheten och yttrandefriheten.

Företagens bidrag genom sponsring skall inte förväxlas med den konställskande mecenatens personliga engagemang i kulturlivet. Alla eldsjälar är välkomna att bidra till kulturlivets utveckling. Däremot verkar stöd från enskilda företag med nödvändighet på ett nyckfullt sätt. Huruvida konsten skall kunna överleva ett ekonomiskt kärvt klimat kan inte få göras till en privatangelägenhet, vare sig det är företagen som skall stå för fiolerna eller enskilda med sitt privata engagemang.

S.k. sponsring är ett led i den marknadsföring som spelar en allt större roll i de transnationella företagens verksamhet. Denna avser bl.a. att påverka hela kulturmönstret och därmed företagens avsättningsmöjligheter. Att inbilla sig själv och andra att de stora företagens sponsring av kulturlivet inte skulle påverka detta förefaller alltför ljusblått.

Utskottet avvisar därför bestämt förslaget i motion Kr238 (m) yrkande 4 att riksdagen skulle uttrycka en positiv inställning till sponsorskap i kulturlivet och ansluter sig till kravet i motion Kr268 (vpk) yrkande 4 att riksdagen bör uttala att sponsring inom kulturlivet ej bör förekomma.

dels att moment 7 i utskottets hemställan i punkt 1 bort ha följande lydelse:

7. beträffande *sponsring*

att riksdagen med bifall till motion 1987/88:Kr268 yrkande 4 och med avslag på motion 1987/88:Kr238 yrkande 4 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

9. En kulturfond för den svenska nationella kulturens utveckling (punkt 1, mom. 8)

Alexander Chrisopoulos (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 10 börjar med "Riksdagens framställning" och slutar med "nämnda inriktning" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar den uppfattning som kommer till uttryck i motion Kr268 (vpk) om att det skall inrättas en särskild kulturfond, som skall användas för att främja den svenska nationella kulturens utveckling (yrkandena 2 och 3). Utskottet tillstyrker därför motionsyrkandena.

dels att moment 8 i utskottets hemställan i punkt 1 bort ha följande lydelse:

> 8. beträffande *en kulturfond för den svenska nationella kulturens utveckling*
> att riksdagen med bifall till motion 1987/88:Kr268 yrkandena 2 och 3 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

10. En kultur- och folkrörelsefond finansierad genom statlig spelverksamhet (punkt 1, mom. 9)

Karl Boo och Stina Gustavsson (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 10 börjar med "I det" och slutar med "aktuell del" bort ha följande lydelse:

Inom regeringskansliet bereds en framställning från riksdagen om närmare överväganden av möjligheterna att skapa en eller flera kulturfonder. Vad som anförs i motion Kr242 (c) ger enligt utskottets mening starkt stöd för behovet av fonder som kan ge stöd åt inte bara kultur utan även folkrörelseverksamhet. Utvecklingen under de senaste åren på lotterimarknaden – bl.a. genom Penninglotteriets långtgående intrång på kvicklotterisidan (Triss), vilken tidigare varit förbehållen folkrörelserna – har ytterligare accentuerat behovet av ett fortsatt statligt stöd till folkrörelserna. Staten har genom sin väl utbyggda organisation för de statliga lotterierna en mycket effektiv apparat för marknadsföring, och det framstår som naturligt och rimligt att denna apparat utnyttjas även för att ge ett ökat stöd åt folkrörelserna lika väl som åt kulturen. Utskottet anser visserligen att försiktighet bör iakttas då det gäller specialdestinering av vissa inkomster på statsbudgeten men med hänsyn till det nära sambandet mellan resultatet av de statliga lotterierna och resultatet av folkrörelselotterierna bör det enligt utskottets mening inte finnas något principiellt hinder för att en kultur- och folkrörelsefond baserad på vinstmedel från statlig spelverksamhet inrättas. Förslagsvis bör ca 10 % av statens intäkter på spel tillföras fonden. I sammanhanget erinrar utskottet om Kulturlotteriet, där visserligen överskottet tillförs staten men specialdestineras till kulturella ändamål.

Utskottet vill tillägga att den förutskickade propositionen om lotterilagstiftningen inte torde komma att lösa folkrörelsernas finansieringsproblem.

Vad utskottet anfört med anledning av motion Kr242 i här aktuell del bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels att moment 9 i utskottets hemställan i punkt 1 bort ha följande lydelse:

9. beträffande *en kultur- och folkrörelsefond finansierad genom statlig spelverksamhet*

att riksdagen med anledning av motion 1987/88:Kr242 yrkande 2 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

11. Frågan om tillsättandet av den av riksdagen begärda utredningen om det regionala kulturstödet (punkt 1, mom. 10)

Ing-Marie Hansson, Catarina Rönnung, Maja Bäckström, Berit Oscarsson, Anders Nilsson, Erkki Tammenoksa och Claes Rensfeldt (alla s) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 11 börjar med "Utskottet anser" och slutar med "(yrkande 1)" bort ha följande lydelse:

I budgetpropositionen (s. 37) anger kulturministern att han avser att återkomma till regeringen i frågan om hur det av riksdagen begärda utredningsarbetet skall bedrivas. Motion Kr282 (fp) erfordrar därför inte någon riksdagens åtgärd, såvitt däri föreslås att utredningen snarast tillsätts (yrkande 1).

dels att moment 10 i utskottets hemställan i punkt 1 bort ha följande lydelse:

10. beträffande *frågan om tillsättandet av den av riksdagen begärda utredningen om det regionala kulturstödet*

att riksdagen avslår motion 1987/88:Kr282 yrkande 1.

12. Takten i inrättandet av nya grundbelopp (punkt 1, mom. 12)

Karl Boo och Stina Gustavsson (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 12 börjar med "Krav på" och slutar med "(yrkande 3)" bort ha följande lydelse:

I motion Kr242 (c) föreslås att det skall gälla en högre ambitionsnivå i fråga om inrättande av nya grundbelopp (yrkande 3). Motionärerna tar särskilt upp frågan om grundbeloppen till teater-, dans- och musikinstitutioner, där uppemot 60 % av grundbeloppen går till storstädernas institutioner. Motionärerna anser att antalet grundbelopp till teater- och dansinstitutioner skall utökas fram till år 1995 i sådan takt att storstäderna och övriga landet då har lika stor andel av grundbeloppen.

Utskottet delar motionärernas uppfattning. Den omständigheten att en utredning skall se över det regionala kulturstödet får inte innebära att utbyggnaden av grundbeloppssystemet stannar upp medan utredningsarbetet pågår. Vad utskottet anfört med anledning av motionsyrkandet bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels att moment 12 i utskottets hemställan i punkt 1 bort ha följande lydelse:

12. beträffande *takten i inrättandet av nya grundbelopp*

att riksdagen med anledning av motion 1987/88:Kr242 yrkande 3 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

13. Vissa frågor om amatörkultur m.m. (punkt 1, mom. 18)

KrU 1987/88:12

Alexander Chrisopoulos (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 13 börjar med "Med anledning" och slutar med "Kr223 avstyrks" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att det är utomordentligt viktigt att amatörkulturen främjas. Den har inte i tillräcklig grad uppmärksammats i de övergripande kulturutredningarna. Utskottet anser därför att, som föreslås i motion Kr210 (vpk), en utredning skall tillsättas om amatörkulturens ställning i det svenska kulturlivet och i samhället i stort.

Därutöver bör en särskild snabbutredning om körsångens ställning i det svenska kulturlivet tillsättas. Utredningen bör lägga fram förslag som syftar till att förbättra körsångens villkor. Som närmare utvecklas i motion Kr223 (vpk) har körlivet inte det stöd från samhället som motsvarar dess omfattning och betydelse för kulturlivet.

I enlighet med det anförda tillstyrker utskottet motionerna Kr210 och Kr223.

dels att moment 18 i utskottets hemställan i punkt 1 bort ha följande lydelse:

> 18. beträffande *vissa frågor om amatörkultur m.m.*
> att riksdagen med bifall till motionerna 1987/88:Kr210 och 1987/88:Kr223 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

14. Beräknande av medel för centrumbildningar på teaterns, dansens, musikens, filmens, bildkonstens och litteraturens områden (punkt 3, mom. 1)

Alexander Chrisopoulos (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 16 börjar med "Med anledning" och slutar med "av anslagsposten" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att centrumbildningarna är ett nödvändigt komplement till de fria gruppernas verksamhet. De är samtidigt en omistlig kulturpolitisk resurs. Utskottet menar mot bakgrund av detta att en ökad satsning på centrumbildningarna är angelägen. Det är därför befogat med en höjning av anslagsposten med 1 milj. kr. utöver vad regeringen föreslagit. Utskottet tillstyrker således motion Kr255 yrkande 2.

dels att moment 1 i utskottets hemställan i punkt 3 bort ha följande lydelse:

> 1. beträffande *beräknande av medel för centrumbildningar på teaterns, dansens, musikens, filmens, bildkonstens och litteraturens områden*
> att riksdagen med anledning av proposition 1987/88:100 och med bifall till motion 1987/88:Kr255 yrkande 2 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget skall beräknas 5 171 000 kr.,

15. Beräknande av medel till Bygdegårdarnas riksförbund för kulturverksamhet (punkt 3, mom. 2)

Karl Boo och Stina Gustavsson (båda c) anser

dels att den mening i utskottets yttrande som på s. 17 börjar med "Med hänvisning" och slutar med "utskottet motionsyrkandet" bort ha följande lydelse:

Kulturrådet har tillstyrkt att bidraget till Bygdegårdarnas riksförbund räknas upp med 400 000 kr. utöver sedvanlig procentuppräkning. Genom en sådan uppräkning skulle det bli möjligt med ökade satsningar på teaterturnéer, utbyggd konstverksamhet samt utbildning av kulturansvariga. Utskottet tillstyrker motionsyrkandet om en uppräkning med angivna belopp utöver regeringsförslaget. Som framhålls i motionen skulle det vara ett lämpligt sätt att fullfölja de ambitioner som kommit till uttryck i Landsbygd 90-kampanjen att ge bygdegårdarna ett bidrag av den sålunda föreslagna storleken, dvs. 646 000 kr.

dels att moment 2 i utskottets hemställan i punkt 3 bort ha följande lydelse:

2. beträffande *beräknande av medel till Bygdegårdarnas riksförbund för kulturverksamhet*
att riksdagen med anledning av proposition 1987/88:100 och med bifall till motion 1987/88:Kr267 yrkande 7 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget skall beräknas 646 000 kr.,

16. Medelsberäkning m.m. för den i propositionen som Utveckling av kulturverksamhet på arbetsplatserna betecknade anslagsposten (punkt 3, mom. 3)

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Gunnel Liljegren (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 17 börjar med "Enligt utskottets" och slutar med "regeringens förslag" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att verksamhet som avser kultur i arbetslivet främst bör bygga på frivilliga insatser och ej vara ett utflöde av de fackliga organisationernas ambitioner. Det är också fel om en växande del av samhällets resurser till stöd för kulturen går till arbetsplatserna och därmed bort från kulturellt mer eftersatta grupper. Eftersom utskottet inte heller är berett att, som föreslås i motion Kr242 (c), ändra inriktningen av anslagsposten bör medel för denna post inte beräknas för nästa budgetår.

dels att moment 3 i utskottets hemställan i punkt 3 bort ha följande lydelse:

3. beträffande *medelsberäkning m.m. för den i propositionen som Utveckling av kulturverksamhet på arbetsplatserna betecknade anslagsposten*
att riksdagen med avslag på proposition 1987/88:100 och motion 1987/88:Kr242 yrkande 7 i motsvarande del beslutar att medel för anslagsposten inte skall beräknas under anslaget,

17. Medelsberäkning m.m. för den i propositionen som Utveckling av kulturverksamhet på arbetsplatserna betecknade anslagsposten (punkt 3, mom. 3)

Karl Boo och Stina Gustavsson (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 17 börjar med "Med anledning" och slutar med "regeringens förslag" bort ha följande lydelse:

Utskottet tillstyrker således att medel beräknas för kulturverksamhet på arbetsplatserna. I överensstämmelse med vad som föreslås i motion Kr242 (c) bör emellertid bidragsändamålet vidgas till att avse även kulturverksamhet i bostadsområden. En sådan verksamhet kan främja gemenskap och initiera aktiviteter för bättre boendemiljö. Utskottet utvecklade förra året utförligt angelägenheten av att bidrag till verksamhet av angivet slag införs och att därvid erfarenheterna tas till vara av det utvecklingsprojekt Kultur i boendemiljö som med stöd av kulturrådet bedrivits (KrU 1985/86:18 res. 17). Kulturrådets slutsats av utvecklingsprojektet är att lokalt förankrat kulturarbete kan leda till processer som ökar deltagarnas kunskaper om den egna miljön, deras möjlighet att beskriva den, deras gemenskap och deras beredskap att kollektivt påverka denna miljö. Utskottet ansluter sig till synpunkterna.

Mot den redovisade bakgrunden tillstyrker utskottet yrkandet i motion Kr242 om att anslagsposten skall benämnas Kultur i vardagslivet och att för ändamålet skall beräknas ett belopp som är 2 milj. kr. högre än det av regeringen föreslagna (yrkande 7).

dels att moment 3 i utskottets hemställan i punkt 3 bort ha följande lydelse:

3. beträffande *medelsberäkning m.m. för den i propositionen som Utveckling av kulturverksamhet på arbetsplatserna betecknade anslagsposten*

att riksdagen med anledning av proposition 1987/88:100 och med bifall till motion 1987/88:Kr242 yrkande 7 i motsvarande del beslutar att för Kultur i vardagslivet under anslaget skall beräknas 4 000 000 kr.,

18. Medelsanvisningen till Bidrag till kulturverksamhet inom organisationer m.m. (punkt 3, mom. 4)

Under förutsättning av bifall till reservation 16

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Gunnel Liljegren (alla m) anser att moment 4 i utskottets hemställan i punkt 3 bort ha följande lydelse:

4. beträffande *medelsanvisningen*

att riksdagen med anledning av proposition 1987/88:100 samt med avslag på motionerna 1987/88:Kr242 yrkande 7, 1987/88:Kr255 yrkande 2 och 1987/88:Kr267 yrkande 7, samtliga motioner i motsvarande del, till *Bidrag till kulturverksamhet inom organisationer m.m.* för budgetåret 1988/89 anvisar ett reservationsanslag av 12 740 000 kr.

19. Medelsanvisningen till Bidrag till kulturverksamhet inom organisationer m.m. (punkt 3, mom. 4)

Under förutsättning av bifall till reservationerna 15 och 17

Karl Boo och Stina Gustavsson (båda c) anser att moment 4 i utskottets hemställan i punkt 3 bort ha följande lydelse:

4. beträffande *medelsanvisningen*

att riksdagen med anledning av proposition 1987/88:100, med bifall till motionerna 1987/88:Kr242 yrkande 7 och 1987/88:Kr267 yrkande 7 samt med avslag på motion 1987/88:Kr255 yrkande 2, samtliga motioner i motsvarande del, till *Bidrag till kulturverksamhet inom organisationer m.m.* för budgetåret 1988/89 anvisar ett reservationsanslag av 17 140 000 kr.

20. Medelsanvisningen till Bidrag till kulturverksamhet inom organisationer m.m. (punkt 3, mom. 4)

Under förutsättning av bifall till reservation 14

Alexander Chrisopoulos (vpk) anser att moment 4 i utskottets hemställan i punkt 3 bort ha följande lydelse:

4. beträffande *medelsanvisningen*

att riksdagen med anledning av proposition 1987/88:100, med bifall till motion 1987/88:Kr255 yrkande 2 samt med avslag på motionerna 1987/88:Kr242 yrkande 7 och 1987/88:Kr267 yrkande 7, samtliga motioner i motsvarande del, till *Bidrag till kulturverksamhet inom organisationer m.m.* för budgetåret 1988/89 anvisar ett reservationsanslag av 15 740 000 kr.

21. Beräknande av medel till statens kulturråds disposition för utvecklingsverksamhet inom kulturområdet (punkt 4, mom. 1)

Ing-Marie Hansson, Catarina Rönnung, Maja Bäckström, Berit Oscarsson, Anders Nilsson, Erkki Tammenoksa och Claes Rensfeldt (alla s) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 19 börjar med "Utskottet tillstyrker" och på s. 20 slutar med "KrU 1987/88:16" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att det är viktigt att riksdagen redan för nästa budgetår ställer väsentligt ökade medel till förfogande för utvecklingsarbetet på kulturområdet. Det är av principiell betydelse att kulturrådet som ansvarig myndighet får disponera medlen och att riksdagen inte binder myndigheten. Utskottet ansluter sig till de överväganden som kulturministern i enlighet med det tidigare sagda redovisat i budgetpropositionen. Utskottet vill också hänvisa till det inledande avsnittet i budgetpropositionen (bil. 10 s. 35), där kulturministern i fråga om den föreslagna ökningen av resurserna till kulturrådets fria disposition anför att medlen bör användas för folkbildningsinsatser och verksamhet i kulturgrupper utanför institutioner, men att även

projektförslag från institutionerna bör kunna stödjas. Insatser för barn- och ungdomskulturen bör ges hög prioritet, anför kulturministern slutligen.

Utskottet vill mot bakgrund av det anförda framhålla att det finns mycket tunga skäl som talar för den i propositionen förordade uppräkningen av anslagsposten till kulturrådets disposition. Det finns i sammanhanget skäl erinra om att den nya organisationen av kulturrådet innebär bl.a. att företrädarna för kulturarbetarna fått en bredare representation i myndighetens styrelse. Utskottet tillstyrker således regeringsförslaget. Detta innebär att motion Kr261 (fp, m, c, vpk) yrkande 2 avstyrks. Enligt motionen skulle anslagsposten bestämmas till 12,6 milj. kr. för att ge utrymme för en förstärkning av litteraturstödet. Frågan om storleken av detta stöd kommer att prövas i ett ärende som kommer att redovisas i utskottets betänkande KrU 1987/88:16.

dels att moment 1 i utskottets hemställan i punkt 4 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *beräknande av medel till statens kulturråds disposition för utvecklingsverksamhet inom kulturområdet*

att riksdagen med anledning av proposition 1987/88:100 och med avslag på motion 1987/88:Kr261 yrkande 2 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget skall beräknas 13 600 000 kr.,

22. Beräknande av medel till statens kulturråds disposition för utvecklingsverksamhet inom kulturområdet (punkt 4, mom. 1)

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Gunnel Liljegren (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 19 börjar med "Utskottet tillstyrker" och på s. 20 slutar med "KrU 1987/88:16" bort ha följande lydelse:

Utskottet har inte något att erinra mot att den angivna dispositionsposten förs upp under anslaget. I överensstämmelse med det synsätt som kommer till uttryck bl.a. i reservation 5 om fördelningen av offentligt kulturstöd är det dock olämpligt att dispositionsposten höjs så väsentligt som regeringen föreslagit. Härtill kommer att utrymme bör skapas för att stärka litteraturstödet med 1 milj. kr. enligt vad som föreslås i motion Kr261 (fp, m, c, vpk) yrkande 2. Utskottet föreslår att anslagsposten bestäms till 10,6 milj. kr. mot av regeringen föreslagna 13,6 milj. kr. Frågan om litteraturstödet kommer att behandlas i utskottets betänkande KrU 1987/88:16.

dels att moment 1 i utskottets hemställan i punkt 4 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *beräknande av medel till statens kulturråds disposition för utvecklingsverksamhet inom kulturområdet*

att riksdagen med anledning av proposition 1987/88:100 och med bifall till motion 1987/88:Kr261 yrkande 2 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget skall beräknas 10 600 000 kr.,

23. Dispositionen av den under mom. 1 angivna anslagsposten (punkt 4, mom. 2)

Ing-Marie Hansson, Catarina Rönnung, Maja Bäckström, Berit Oscarsson, Anders Nilsson, Erkki Tammenoksa och Claes Rensfeldt (alla s) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 20 börjar med "Utskottet delar" och slutar med "400 000 kr." bort ha följande lydelse:

Utskottet har i reservation 21 ställt sig bakom övervägandena i budgetpropositionen om anslagsposten till kulturrådets disposition. Dessa innebär bl.a. att kulturrådet inom ramen för allmänt angivna riktlinjer självständigt skall fördela medlen. Det skulle därför enligt utskottets mening strida mot syftet med anslagsposten om utskottet skulle uttala sig i frågan om huruvida eller i vad mån projekt eller institutioner bör få stöd från denna post. Som en följd härav avstyrker utskottet motion Kr320 (m, s, fp, c, vpk) om att 400 000 kr. från anslagsposten skall utgå till Marionetteatern. Utskottets ställningstagande innebär att Marionetteatern kan få stöd från anslaget men riksdagen bör inte föregripa kulturrådets fördelningsbeslut.

dels att moment 2 i utskottets hemställan i punkt 4 bort ha följande lydelse:

> 2. beträffande *dispositionen av den under mom. 1 angivna anslagsposten*
> att riksdagen med bifall till proposition 1987/88:100 och med avslag på motionerna 1987/88:Kr320 och 1987/88:Kr276 godkänner vad utskottet anfört,

24. Beräknande av medel för Immigrantinstitutets verksamhet (punkt 4, mom. 3)

Ing-Marie Hansson, Catarina Rönnung, Maja Bäckström, Berit Oscarsson, Anders Nilsson, Erkki Tammenoksa och Claes Rensfeldt (alla s) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 21 börjar med "Med hänsyn" och slutar med "ökade medelsbehovet" bort ha följande lydelse:

Som redovisas i det föregående innebär ett bifall till regeringens förslag att Immigrantinstitutet kommer att få bidrag till sin arkiv- och dokumentationsverksamhet med något mer än 212 000 kr. Anslagsframställningen tyder emellertid på bristande insikt hos Immigrantinstitutets ledning om nödvändigheten av att verksamhetens omfattning måste anpassas till de ekonomiska realiteterna. Vid en jämförelse med anslagsutvecklingen för andra institutioner inom kultursektorn framstår nu framställda krav som synnerligen höga. Utskottet hänvisar vidare till att kulturrådet i yttrande år 1986 till utskottet framhöll att rådet noterat att i kontakterna med kulturlivet var Immigrantinstitutets verksamhet omdiskuterad och värderades mycket olika av olika parter. Enligt utskottets mening kan det inte komma i fråga att föreslå en höjning av bidraget från förevarande anslag till Immigrantinstitutet utöver vad som innefattas i regeringens förslag. Då det inte heller finns anledning vidta någon annan åtgärd med anledning av motionerna avstyrks motionerna Kr235 i här aktuell del, Kr253, Kr254 yrkande 1 och Kr313 yrkande 1.

dels att moment 3 i utskottets hemställan i punkt 4 bort ha följande lydelse:

3. beträffande *beräknande av medel för Immigrantinstitutets verksamhet*

att riksdagen med bifall till proposition 1987/88:100 samt med avslag på motionerna 1987/88:Kr235 i motsvarande del, 1987/88:Kr253, 1987/88:Kr254 yrkande 1 i motsvarande del och 1987/88:Kr313 yrkande 1 beslutar att för angivna ändamål under anslaget skall beräknas belopp som följer av regeringens förslag.

25. Beräknande av medel för anslagsposten Till regeringens disposition (punkt 4, mom. 4)

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Gunnel Liljegren (alla m) anser

dels att den mening i utskottets yttrande som på s. 21 börjar med "Utskottet tillstyrker" och slutar med "till 3 230 000 kr." bort ha följande lydelse:

Nödvändiga besparingar bör i första hand gå ut över ospecificerade anslag. Utskottet anser därför att anslagsposten Till regeringens disposition bör begränsas till 1 230 000 kr. Detta innebär en besparing med 2 milj. kr. i förhållande till regeringens förslag.

dels att utskottets hemställan under ett nytt moment 4 i punkt 4 bort ha följande lydelse:

4. beträffande *beräknande av medel för anslagsposten Till regeringens disposition*

att riksdagen med anledning av proposition 1987/88:100 beslutar att för angivna ändamål under anslaget skall beräknas 1 230 000 kr.,

26. Medelsanvisningen till Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. (punkt 4, mom. 5)

Under förutsättning av bifall till reservationerna 21 och 24

Ing-Marie Hansson, Catarina Rönnung, Maja Bäckström, Berit Oscarsson, Anders Nilsson, Erkki Tammenoksa och Claes Rensfeldt (alla s) anser att moment 5 i utskottets hemställan i punkt 4 bort ha följande lydelse:

5. beträffande *medelsanvisningen*

att riksdagen med bifall till proposition 1987/88:100 och med avslag på motionerna 1987/88:Kr254 yrkande 1 i motsvarande del och 1987/88:Kr261 yrkande 2 i motsvarande del till *Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m.* för budgetåret 1988/89 anvisar ett reservationsanslag av 18 587 000 kr.,

27. Medelsanvisningen till Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. (punkt 4, mom. 5)

Under förutsättning av bifall till reservationerna 22 och 25

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Gunnel Liljegren (alla m) anser att moment 5 i utskottets hemställan i punkt 4 bort ha följande lydelse:

5. beträffande *medelsanvisningen*
att riksdagen med anledning av proposition 1987/88:100 och motionerna 1987/88:Kr254 yrkande 1 och 1987/88:Kr261 yrkande 2, båda motionerna i motsvarande del, till *Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m.* för budgetåret 1988/89 anvisar ett reservationsanslag av 13 687 000 kr.,

28. Kurdiskt kulturcentrum (punkt 4, mom. 7)

Alexander Chrisopoulos (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 21 börjar med "Utskottet hänvisar" och på s. 22 slutar med "utskottet motionen" bort ha följande lydelse:

Motionärerna har enligt utskottets mening på ett övertygande sätt visat på behovet av ett kurdiskt kulturcentrum i Sverige. Kurderna som är splittrade minoriteter utan eget land har en svårare situation än övriga flyktinggrupper. De bör därför ges ett i förhållande till övriga invandrargrupper ökat stöd, bl.a. genom att ett kurdiskt, kulturellt institut upprättas. Regeringen bör lägga fram förslag härom. Utskottet tillstyrker således motion Kr305.

dels att moment 7 i utskottets hemställan i punkt 4 bort ha följande lydelse:

7. beträffande *kurdiskt kulturcentrum*
att riksdagen med bifall till motion 1987/88:Kr305 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

29. Förhandlingar om visningsersättningens storlek m.m. (punkt 6, mom. 2)

Alexander Chrisopoulos (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 25 börjar med "Förra året" och slutar med "aktuella motionsyrkandena" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser det angeläget att de i motion Kr241 (vpk) upptagna frågorna – om förhandlingsrätt gällande visningsersättningen och om ett beräkningssystem för ersättningen – blir lösta. Utskottet tillstyrker därför motionen i här aktuell del (yrkandena 1 och 2).

dels att moment 2 i utskottets hemställan i punkt 6 bort ha följande lydelse:

2. beträffande *förhandlingar om visningsersättningens storlek m.m.*
att riksdagen med bifall till motion 1987/88:Kr241 yrkandena 1 och 2 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

30. Statens ansvar för utställningsersättning i vissa fall (punkt 6, mom. 3)

Karl Boo (c), Alexander Chrisopoulos (vpk) och Stina Gustavsson (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 25 börjar med "Utskottet finner" och slutar med "samt Kr266)" bort ha följande lydelse:

Staten har hittills inte ansett sig kunna stå för kostnader för kommunal

utställningsverksamhet medan å andra sidan Kommunförbundet hävdat att staten borde stå för generella ersättningar till upphovsmän.

Det svenska föreningslivet står för en stor del av konstförmedlingen och utställningsverksamheten i landet. Det gäller konstföreningarna, Folkets hus-föreningar, folkparkerna, bygdegårdarna, hemgårdarna och andra föreningar.

Det är angeläget att det föreningsdrivna utställningslivet kan presentera utställningar av bra kvalitet. En utställningsersättning direkt till konstnären skulle underlätta en sådan utställningsverksamhet. Utskottet anser att ett sådant stöd ligger väl i linje med statens stöd till föreningsdriven verksamhet i övrigt.

En föreningsfond med representanter för bl.a. organisationer på konstområdet och lokalägande organisationer bör bildas för att handha bedömning och administration av ersättningen. Även i övrigt biträder utskottet förslaget i motionerna, då det gäller en sådan fond.

Utskottet vill slutligen framhålla att i och med att utställningsersättningen går direkt till konstnären påverkas inte arrangörens villkor på annat sätt än att anlitandet av konstnärer för utställningar underlättas.

Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet att riksdagen med anledning av motion Kr242 yrkandena 12 och 13 samt motion Kr266 under ett nytt anslag anvisar 5 milj. kr. för utställningsersättning och ger regeringen till känna vad utskottet anfört om en särskild fond för administration av ersättningen.

dels att moment 3 i utskottets hemställan i punkt 6 bort ha följande lydelse:

> 3. beträffande *statens ansvar för utställningsersättning i vissa fall*
> att riksdagen med anledning av motionerna 1987/88:Kr242 yrkandena 12 och 13 och 1987/88:Kr266
>
> *dels* som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om inrättande av en fond för ersättning för utställningar inom föreningslivet,
>
> *dels* under ett nytt anslag under åttonde huvudtiteln till *Ersättning för utställningar inom föreningslivet* för budgetåret 1988/89 anvisar ett reservationsanslag av 5 000 000 kr.

31. Särskilda insatser för tonsättare och fonogramartister (punkt 7, mom. 1)

Jan-Erik Wikström (fp), Karl Boo (c), Margareta Mörck (fp), Alexander Chrisopoulos (vpk) och Stina Gustavsson (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 27 börjar med "Utskottet ansluter" och slutar med "del avstyrks" bort ha följande lydelse:

Det är i och för sig glädjande att regeringen nu insett att det är angeläget att tonsättare och fonogramartister får särskild ersättning för att deras verk tillhandahålls på biblioteken. Det förslag som läggs fram i propositionen är emellertid otillräckligt. Dessutom är det otillfredsställande av det skälet att regeringen inte är beredd att acceptera samma grunder för ersättningen som gäller för litterära upphovsmän. Enligt utskottets mening är det ett rättvise-

krav att rättighetshavarna på musikområdet får ersättning efter likartade grunder som gäller för litterära upphovsmän. Det förslag som i september 1985 lades fram i konstnärsnämndens promemoria, Ersättning för biblioteksmusik, och som upprepats i nämndens anslagsframställningar åren 1986 och 1987 bör läggas till grund för en reform på området. Ersättning bör enligt vad som föreslås i motion Kr224 även beräknas för utlåning av noter från Musikaliska akademiens bibliotek.

Utskottet tillstyrker således motion Kr224 och motion Kr267 yrkande 5 i här aktuell del. Detta innebär att upphovsmän på musikområdet samt musiker och sångare fr.o.m. nästa budgetår skall få ersättning för att musikalier och fonogram används på bibliotek.

dels att moment 1 i utskottets hemställan i punkt 7 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *särskilda insatser för tonsättare och fonogramartister*

att riksdagen med anledning av proposition 1987/88:100 och motion 1987/88:Kr267 yrkande 5 samt med bifall till motion 1987/88:Kr224, båda motionerna i motsvarande del,

a) godkänner de i motion Kr224 förordade riktlinjerna för inrättande av Sveriges komponistfond och Sveriges musikerfond den 1 juli 1988, ib) under ett nytt anslag under åttonde huvudtiteln till *Sveriges komponistfond* för budgetåret 1988/89 anvisar ett reservationsanslag av 1 975 000 kr.,

c) under ett nytt anslag under åttonde huvudtiteln till *Sveriges musikerfond* för budgetåret 1988/89 anvisar ett reservationsanslag av 725 000 kr.,

32. Beräknande av särskilda medel för stöd till danskonstnärer (punkt 7, mom. 2)

Jan-Erik Wikström och Margareta Mörck (båda fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 28 börjar med "Med beaktande" och slutar med "avstyrker motionsyrkandet" bort ha följande lydelse:

Det belopp om 300 000 kr. som regeringen föreslagit för att konstnärsnämnden särskilt skall kunna beakta dansarnas situation är klart otillräckligt. Utskottet anser att tillhopa 1 000 000 kr. skall beräknas för ändamålet. Motion Kr222 tillstyrks därför i motsvarande del (yrkande 3 delvis).

dels att moment 2 i utskottets hemställan i punkt 7 bort ha följande lydelse:

2. beträffande *beräknande av särskilda medel för stöd till danskonstnärer*

att riksdagen med anledning av proposition 1987/88:100 och med bifall till motion 1987/88:Kr222 yrkande 3 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget skall beräknas 1 000 000 kr.,

33. Beräknande av särskilda medel för insatser inom filmområdet (punkt 7, mom. 3)

Karl Boo och Stina Gustavsson (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 28 börjar med "Utskottet har" och slutar med "5 delvis)" bort ha följande lydelse:

Konstnärsnämnden har begärt att 1 500 000 kr. skall beräknas för att möjlighet skall skapas att ge bidrag till unga filmare, film- och videoexperiment i mindre skala och manusförfattare till icke-kommersiell film. Utskottet anser det angeläget att bidrag kan utgå för de angivna ändamålen från förevarande anslag. Motion Kr267 (c) tillstyrks därför i här aktuell del (yrkande 5 delvis).

dels att moment 3 i utskottets hemställan i punkt 7 bort ha följande lydelse:

> 3. beträffande *beräknande av särskilda medel för insatser inom filmområdet*
>
> att riksdagen med bifall till motion 1987/88:Kr267 yrkande 5 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget skall beräknas 1 500 000 kr..

34. Särskild uppräkning av anslaget Bidrag till konstnärer (punkt 7, mom. 4)

Jan-Erik Wikström och Margareta Mörck (båda fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 28 börjar med "Med hänsyn" och slutar med "3 delvis)" bort ha följande lydelse:

Utskottet biträder förslaget i motion Kr222 (fp) om en särskild uppräkning av anslaget (yrkande 3 delvis). Av det belopp om totalt 4 milj. kr. – som framräknats på sätt framgår av det föregående – bör 2 milj. kr. fördelas i stort sett likformigt till de grupper som kan få stöd under anslaget och 1 milj. kr. till musiker och sångare. Återstående belopp, 1 milj. kr., bör beräknas till andra scen- och filmkonstnärer än de som tillhör danskonstnärsgruppen. Denna grupp föreslås i reservation 32 få ett särskilt stöd.

Utskottets förslag innebär – med hänsyn till att 1 milj. kr. frigörs genom de föreslagna fonderna (se reservation 31) – en i förhållande till regeringens förslag ökad medelstilldelning av 3 milj. kr.

dels att moment 4 i utskottets hemställan i punkt 7 bort ha följande lydelse:

> 4. beträffande *särskild uppräkning av anslaget*
>
> att riksdagen med anledning av proposition 1987/88:100 och med bifall till motion 1987/88:Kr222 yrkande 3 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget skall beräknas 4 000 000 kr..

35. Medelsanvisningen till Bidrag till konstnärer (punkt 7, mom. 5)

Under förutsättning av bifall till reservationerna 31, 32 och 34

Jan-Erik Wikström och Margareta Mörck (båda fp) anser att moment 5 i utskottets hemställan i punkt 7 bort ha följande lydelse:

5. beträffande *medelsanvisningen*
att riksdagen med anledning av proposition 1987/88:100, motionerna 1987/88:Kr224 och 1987/88:Kr267 yrkande 5 samt med bifall till motion 1987/88:Kr222 yrkande 3, samtliga motioner i motsvarande del, till *Bidrag till konstnärer* för budgetåret 1988/89 anvisar ett reservationsanslag av 21 097 000 kr.

36. Medelsanvisningen till Bidrag till konstnärer (punkt 7, mom. 5)

Under förutsättning av bifall till reservationerna 31 och 33

Karl Boo och Stina Gustavsson (c) anser att moment 5 i utskottets hemställan i punkt 7 bort ha följande lydelse:

5. beträffande *medelsanvisningen*
att riksdagen med anledning av proposition 1987/88:100, motion 1987/88:Kr224 och motion 1987/88:Kr267 yrkande 5 samt med avslag på motion 1987/88:Kr222 yrkande 3, samtliga motioner i motsvarande del, till *Bidrag till konstnärer* för budgetåret 1988/89 anvisar ett reservationsanslag av 17 897 000 kr.

37. Medelsanvisningen till Bidrag till konstnärer (punkt 7, mom. 5)

Under förutsättning av bifall till reservation 31

Alexander Chrisopoulos (vpk) anser att moment 5 i utskottets hemställan i punkt 7 bort ha följande lydelse:

5. beträffande *medelsanvisningen*
att riksdagen med anledning av proposition 1987/88:100, motionerna 1987/88:Kr224 och 1987/88:Kr267 yrkande 5 samt med avslag på motion 1987/88:Kr222 yrkande 3, samtliga motioner i motsvarande del, till *Bidrag till konstnärer* för budgetåret 1988/89 anvisar ett reservationsanslag av 16 397 000 kr.

38. Medelsanvisningen till Inkomstgarantier för konstnärer (punkt 8, mom. 1)

Ingrid Sundberg (m), Jan-Erik Wikström (fp), Karl Boo (c), Lars Ahlmark (m), Margareta Mörck (fp), Gunnel Liljegren (m) och Stina Gustavsson (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 30 börjar med "Utskottet anser" och slutar med "samtliga motionsyrkanden" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att det i enlighet med vad som föreslås i motionerna är viktigt att en reell ökning sker av antalet inkomstgarantier. Det är rimligt att – utöver de två "öronmärkta" garantirum som föreslås av regeringen – åtta nya garantirum inrättas. Kostnaden härför kan beräknas till 600 000 kr. Utskottets förslag bör ses som en början på en fortsatt utbyggnad av antalet garantirum.

dels att moment 1 i utskottets hemställan i punkt 8 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *medelsanvisningen*

att riksdagen med anledning av proposition 1987/88:100 och motion 1987/88:Kr222 yrkande 4 samt med bifall till motion 1987/88:Kr242 yrkande 10 i motsvarande del och yrkande 11 till *Inkomstgarantier för konstnärer* för budgetåret 1988/89 anvisar ett förslagsanslag av 7 875 000 kr.,

Översikt över motionernas behandling

Motion nr 1987/88:Kr	Motionsyrkandena behandlas på nedan angivna ställen i			
	utskottets yttrande s.	utskottets hemställan punkt och moment		reservation nr
203 yrk. 3	12	1	14	
204	12–13	1	16	
210	13	1	18	13
216	7–8	1	4	4
222 yrk. 1	4–5	1	1	1, 2
yrk. 3	27–28	7	2, 4, 5	33, 34, 35, 36, 37
yrk. 4	30	8	1	38
223	13	1	18	13
224	27	7	1, 5	31, 35, 36, 37
235	21	4	3, 6	24
238 yrk. 1	4–5	1	1	1, 2
yrk. 3	8	1	5	5
yrk. 4	10	1	7	7, 8
yrk. 7	11	1	11	
241 yrk. 1	25	6	2	29
yrk. 2	25	6	2	29
yrk. 3	25	6	1	
242 yrk. 1	6–7	1	2	3
yrk. 2	10	1	9	10
yrk. 3	12	1	12	12
yrk. 4	12	1	13	
yrk. 7	17	3	3, 4	16, 17, 18, 19, 20
yrk. 10	30	8	1, 2	38
yrk. 11	30	8	1	
yrk. 12	25	6	3	30
yrk. 13	25	6	3	30
252	7	1	3	
253	21	4	3	24
254 yrk. 1	21	4	3, 5	24, 26, 27
yrk. 2	21	4	6	
255 yrk. 2	16	3	1, 4	14, 18, 19, 20
261 yrk. 2	19	4	1, 5	21, 22, 26, 27
266	25	6	3	30
267 yrk. 1	9	1	6	6
yrk. 4	25	6	1	
yrk. 5	27–28	7	1, 3, 5	31, 33, 35, 36, 37
yrk. 7	17	3	2, 4	15, 18, 19, 20
268 yrk. 1	4–5	1	1	1, 2
yrk. 2	10	1	8	9
yrk. 3	10	1	8	9
yrk. 4	10	1	7	7, 8
273	13	1	17	
275	14	1	19	
276	20	4	2	23
282 yrk. 1	11	1	10	11
305	21–22	4	7	28
307	12	1	15	
312	23–24	5	2	
313 yrk. 1	21	4	3	24
320	20	4	2	23
321	22	4	8	
331 yrk. 1	14	1	20	

Innehållsförteckning

Sammanfattning 1

Allmän kulturverksamhet m.m.
Övergripande frågor
Motioner 2
Utskottet 4
De kulturpolitiska målen, m.m. 4
Fördelningen av offentligt kulturstöd, m.m. 8
Sponsring, kulturfonder 9
Frågor rörande regional kulturverksamhet 10
Särskilda frågor 13
Hemställan 14
Statens kulturråd 15
Bidrag till kulturverksamhet inom organisationer m. m. 15
Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. 18
Bidrag till samisk kultur 23
Visningsersättning åt bild- och formkonstnärer 24
Bidrag till konstnärer 26
Inkomstgarantier för konstnärer 29
Ersättning åt författare m.fl. för utlåning av deras verk genom bibliotek m.m. 30
Ersättning till rättighetshavare på musikområdet 30

Reservationer
1. De kulturpolitiska målen (m, fp, c) 31
2. De kulturpolitiska målen (vpk) 32
3. Statsutgifterna för kulturändamål m.m. (c) 32
4. Amerikaniseringens effekter m.m. (vpk) 33
5. Fördelningen av offentligt kulturstöd (m) 33
6. Anslagssystem m.m. (c) 34
7. Sponsring (m, fp, c) 34
8. Sponsring (vpk) 35
9. En kulturfond för den svenska nationella kulturens utveckling (vpk) 36
10. En kultur- och folkrörelsefond finansierad genom statlig spelverksamhet (c) 36
11. Frågan om tillsättandet av den av riksdagen begärda utredningen om det regionala kulturstödet (s) 37
12. Takten i inrättandet av nya grundbelopp (c) 37
13. Vissa frågor om amatörkultur m.m. (vpk) 38
14. Beräknande av medel för centrumbildningar på teaterns, dansens, musikens, filmens, bildkonstens och litteraturens områden (vpk) 38
15. Beräknande av medel till Bygdegårdarnas riksförbund för kulturverksamhet (c) 39
16. Medelsberäkning m.m. för den i propositionen som Utveckling av kulturverksamhet på arbetsplatserna betecknade anslagsposten (m) .. 39

17. Medelsberäkning m.m. för den i propositionen som Utveckling av kulturverksamhet på arbetsplatserna betecknade anslagsposten (c) .. 40
18. Medelsanvisningen till Bidrag till kulturverksamhet inom organisationer m.m. (m) 40
19. Medelsanvisningen till Bidrag till kulturverksamhet inom organisationer m.m. (c) 41
20. Medelsanvisningen till Bidrag till kulturverksamhet inom organisationer m.m. (vpk) 41
21. Beräknande av medel till statens kulturråds disposition för utvecklingsverksamhet inom kulturområdet (s) 41
22. Beräknande av medel till statens kulturråds disposition för utvecklingsverksamhet inom kulturområdet (m) 42
23. Dispositionen av den under mom. 1 angivna anslagsposten (s) 43
24. Beräknande av medel för Immigrantinstitutets verksamhet (s) 43
25. Beräknande av medel för anslagsposten Till regeringens disposition (m) 44
26. Medelsanvisningen till Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. (s) 44
27. Medelsanvisningen till Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. (m) 44
28. Kurdiskt kulturcentrum (vpk) 45
29. Förhandlingar om visningsersättningens storlek m.m. (vpk) 45
30. Statens ansvar för utställningsersättning i vissa fall (c, vpk) 45
31. Särskilda insatser för tonsättare och fonogramartister (fp, c, vpk) 46
32. Beräknande av särskilda medel för stöd till danskonstnärer (fp) ... 47
33. Beräknande av särskilda medel för insatser inom filmområdet (c) 48
34. Särskild uppräkning av anslaget Bidrag till konstnärer (fp) 48
35. Medelsanvisningen till Bidrag till konstnärer (fp) 48
36. Medelsanvisningen till Bidrag till konstnärer (c) 49
37. Medelsanvisningen till Bidrag till konstnärer (vpk) 49
38. Medelsanvisningen till Inkomstgarantier för konstnärer (m, fp, c) 49

Bilaga

Översikt över motionernas behandling 51